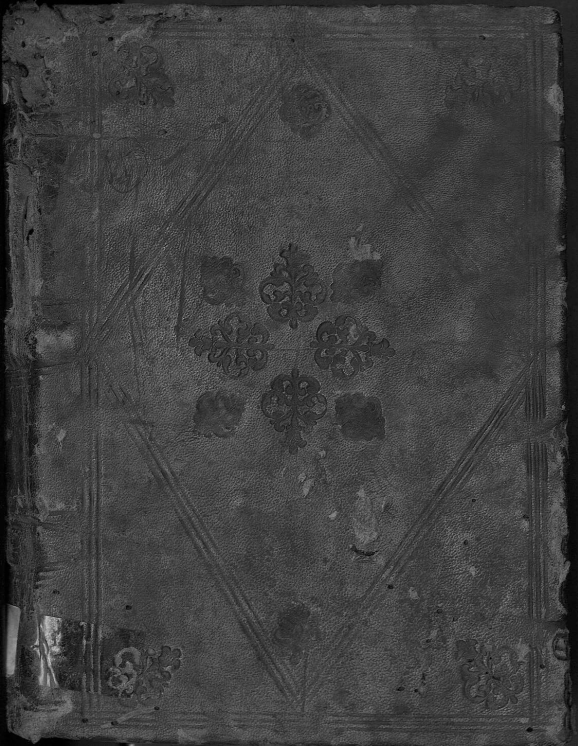
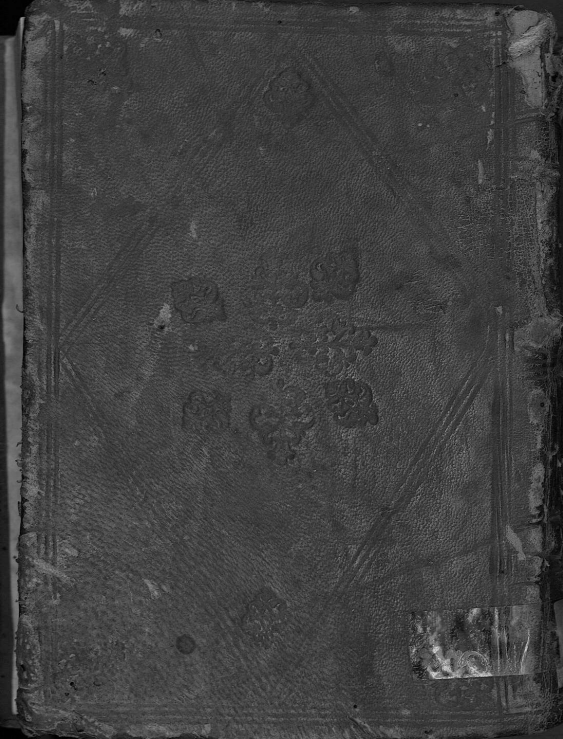

PAVLI MAVROCENI OPVS DE
AETERNA TEMPORALIQVE
CHRISTI GENERATIONE IN
IVDAICAE IMPROBATIONE
PERFIDIAE CHRISTIANAE
QVE RELIGIONIS GLORIAM
DIVINIS ENVNTIATIONIBVS
COMPROBATA AD PAVLVM
PONTIFICEM MAXIMVM IN
CIPIT.

VO affectus sum gaudio
.B.P. cum caelitus datum
te pontificem maximum
tarsensisq; insignitum no-
mie. Quo & Ego sacri lauacri dono vo-
catus sum aurea fama prebuit explicare
profecto lingua calamusque non valet.
Cum quem diu optare omnis ecclesia vi-
sa est diuino munere se consecuta agno-
uerit. Quem. n. grauissimis his tempori-
bus labentibusq; fidelium rebus idoneum
magis dominus conferre potuisset. quem
tanta humanitate doratum. Quem maio-
ri pietate fulgentem. quippe qui optimum

illū meritoq; parentem memorādū Eugenium pietatē ac diligentia infideles sēper imitatus sis: labentesque christianas res sēper erigere miserisq; fidelibus fauere cōatus es. Qui nedū int̄ collegas humanitate preditus iudicaris. Verū & Episcopos ceterosq; minores tāta charitate amplexus es ut cum te maiorem agnoscerēt uelut æqualem intuerentur tuoq; fraterno fauore sæpissime fruerentur. Quiq; in pauperes christi tanta pietate fulsisti ut nemo a te uacuus ī propria remearet. Merito te ergo omnis poscere uidebat ecclesia. merito te sibi dari parētem fide-liū Populus exorabat. merito te pius ac-miseriors dominus in hac tempora præseruauit qui solamen laborantibus ceteris uero bene beateq; uiuēdi exēplū collaturus ēēs. Gaudeat nūc christi ecclesia tātū se cōsecuta pastorē quē diuina illa immēsaq; maiestas ī hac angustissima tēpora præseruauit: afflictisq; fide-liū rebus parētē ducēq; donare dignata ē. gaudeat uniuersus regū ac principū coetus. gaudeat

simul & iubilet fideiū populus uniuersus illū se adeptū for̃ pastore quē merito sūmis precibus īpetrare debuerat. Exultet profecto nūc oīs ūgaria iubilētq; ceteræ fideiū natōes hactenus a crucis hoste p̃stratæ cū parētem optimūq; defēso rem cælitus datū agnoscant. omnis p̃fecto in te erectus est animus omnis hactenus spes āmissa uirescit & īdies nedū se a teterrimo hoste redimi & ad crucis sperāt redire uexillū. verū hostē p̃priis finibus pellere nō ī uīdictā sed in pacē fideiū te pastore te duce non dubitāt. Tā tum igit̃ admiratus Pontificem: qđ tue sublimitati conferrem excogitare non ualui. Nā potentiā dignitatem auctōritatēq; q̃ mihi nulla est sūmam te possidere conspicio nec cōferre meū est nec tibi opus esse cognosco. qđ diuitias uasa que aurea atq; argentea gemmas supellectiliaq; oīa equos arma q̃bus undiq; fulges & affluis: vanū excogitare non dubito. Cum meū minime sit illa tuæ dignitati posse conferre. Tantis ergo affluētē

te rerū copijs mecū aīo uoluēs . qđ mea
pro paruitate ac diutina traderem serui
tute iudicare nō ualui. Comicū tamen il
lud mente concernēs seruos eorū domi
nis ī sollēnitatibz cōstitutis aliquid opus
esse conferre: munusculū quod tuæ mi
nime dignitati fateor cōuenire destinare
constitui. quod haud paruo labore sacris
ex codicibus sumptū suisq; locis cōmo
datū pro innata tua pietate ac humanita
te suscipies nec ad mūeris dantisq; puita
rem sed ad rei dignitatē porrigentisq; af
fectū aspicias qui lubens maiora confer
re uoluisset. A sūma igitur īmensa īeffa
biliq; trinitate sumā exordium quā per
fidi negant iudei a prophetis fuisse prae
dictā æternaliterq; patrē sibi similem ge
nerare filiū testamenti ueteris auctorita
tibus declarabitur. Demū uero dominū
nostrū iesum christū deū esse dei filium
ex maria uirgine natū passū sepultū: ite
rū ī uitā sua uirtute redisse ad cælos ascē
disse uenturūq; uiuos ac mortuos iudica
re testamenti ueteris figuris non nullis

prophetarū uero auctoritatibus innumeris
demonstrabit. Tu uero nō doctrinæ cā
cum pitissimus sis sed gaudii lætitiæq; su
scipies cum fidei nostræ documenta in
mediū ducta cognosces & hebreorū ob
stinatam p̄fidiam eorum auctoritatibus
noueris improbari.

ūmus oīum bonorū opifex oīum
que rerū causa primaria uirtutum
que oīum ultra q̄ excogitari possit refer
tissimus ī se p̄fectissimē manēs nulliusq; ī
digens auxilio actus ipse & ī actu semp
existens. Quippe q̄ se prout p̄fectissimo
est noscens & diligens ītellektu simul &
uoluntate cū minime occisus sit. Immo
sēp ī actu p̄maneat producit semp ac spi
rat filiū q̄dem sapiētia sibi æqualem se ī
telligendo generās paritq; spiritū sanctū
se amando produciens siue spirans. Qui
unus deus una pariter substantia & esse
tia id esse a cunctis iudicatur quo nil me
lio nil p̄fectio ne dū sit: verū etiā nec exco
gitari possit. hic trinus ipsoresi unus aut

substantia & essentia simplicissimus nil ac-
cidentis aut additōis nedū habēs sed nec
habere ualens cum ī se p̄fectissimus sit
nulloq; penitus extrinseco egeat: ut est ī
se p̄fectissimus ita cōmunicādi se amore
illectus aliqd creare instituit qđ suā bo-
nitatis p̄cipē efficere possit. Angelos er-
go & spūales substantias creare cōstituit ī
tellectu memoria ac uolūtate dotatas in
q̄bus nil posuit qđ suā posset obstare sa-
luti eisq; liberā præstitit facultatem recte
ac p̄perā sentiendi spondens recte sentiē-
tibus sua bonitate fruituros æternaq; foe-
licitate functuros. Aduersa uero sentien-
tibus æternas p̄ scelere pœnas esse datu-
ros. Iuxta ergo ineuitabilē suā maiesta-
tis sententiā recta sentiētibus æternā ui-
sendi suā maiestatis gloriam nullis eorū
meritis sola sua ineffabili bonitate faculta-
tem imp̄titus est. Iniqua uero uolētes eo-
rū sic de meritis exposcētibus sup̄liciorū
oīum acerbissima pœna æternaliter cru-
ciari mandauit ac iussit: nec īmerito qui-
dem. adeo enim natura p̄fecti nulloque

intrinsicus aduersante creati sunt ut nul-
lā sui erroris præter malā ac liberā eorū
uoluntatē merito accusare potuerit. Cū
que liberi arbitrii ipsa eorū cōstitutōe cre-
ati fuerint nec quicq̃ accusare ualuerint
qd̃ eos a tanto bono deuiauerit nullus
merito poenitentia locus illis relictus est
Aeternis ergo suppliciis sua uolūtate dā-
nati æternas & irreuocabiles ac emeritas
poenas dāre necesse est. q̃r nullus unquā
prædesignatus est finis. Statuit demum
& hominē sua bonitate .creare qui parit̃
posset suæ uisionis ac foelicitatis princeps
fieri. Cūq̃ illū ex anima & corpore con-
dere statuisset eoq̃ plurimis necessitati-
bus indigentem: statuit cœlorū orbes ele-
menta simul ac composita in rerū ordi-
nem p̃creare: animantiaq̃ nedū necessa-
ria uerū etiā uoluptati cōferrentia causa
re: pariterq̃ illi cūcta subiicere ut cūctis
affluens uoluptatibus intellectu quo eū
sibi similem fecerat ad eius contemplan-
dam fruendāq̃ beatitudinē non eius me-
ritis sed sua gratia uolens posset accederē

Sin uero vitis sceleribusq; deditus man-
datorū uirtutisq; immemor scelestam ac
sordidam uitam ducere prælegerit æter-
nis se damnandū supliciis sua culpa præ-
nosceret. Ita tamen damnandum statuit
ut non qui semel aut bis peccauerit irre-
uocabili sententia cruciandus sit uelut q;
optima naturæ ratione constituti nullis
passionibus uicti nulla tantū uoluntate
seducti ab ineffabili illa imensa damna-
iustitia. Verum quoniam quoad in car-
ne uiuerint pluribus seducti passionibus
innumerisq; necessitatibus implicati im-
mensisq; uoluptatibus illecti sumum il-
lud bonum minime cognoscentes a mā-
datis uaq; veritatis ac uirtutis potarant
sæpiissime deuiare pœnitendi & in uiam
uirtutis redeundi quoad in humanis fo-
rent spaciū ac tempus præfinit. Siq;
ante obitum seperatamque a corpore
aniam perpetrati sceleris dolore ac pœ-
nitentia ducti creatori adherere uoluerit
infinita cōditoris pietas illos non delin-
quit. Talesque qui scelerum pœnitentia

ducti ac dolore contriti recte viuēdi stu-
diis deiq; mandatis si viuerent obtempe-
rare statuerint æternas poenas horrenda
que illa obstinatorū suplicia minime pa-
ti finit. Sed ad q̄etis fœlicitatisq; locū p-
ducit. Et licet suæ gratiæ plenitudo oēs
homines valeat amplecti omnesq; abso-
luta sua bonitate velit esse saluos. Quia
tamen non nostris meritis sed sua nos di-
gnos gratia facit nemo sibi iniuriam fie-
ri nemo illum merito arguere poterit q̄
æternæ fœlicitatis princeps non existat: ne-
moq; æternis suplicii deū: sed eius scelera
ac demerita cāz fore poterit accusā. Cū
uero oīumq; fiūt quattuor assignari cau-
sas contingat: materialem: formalem: ef-
ficientem: ac finalem. Causarūq; finalis
potissima iudicetur hominē cui tot tan-
taq; subiecta sunt bona cuiusq; gratia coe-
lum terra cœteraq; creata fuere non ocii-
capescendæque uoluptatis causa: sed adi-
piscendæ fœlicitatis & immensa illa con-
ditoris gloria ac bonitate fruendi forma-
rum dicere necesse ē. Eoq; illa fœlicitate

donandos quos sua gratia ac bonitate d^e
legerit. ceteros uero immensa illa natu-
ræ cognitōne creatorum que contem-
platione dotauit. Si quos uero damnari
suppliciis suis forte demeritis necesse sit
non tamen eos naturali conditōe priua-
re constituit.

Quamobrem errantes dicere consueue-
re nonnulli miserendum fore iis qui aut
ante legem decessere aut legis tempore
legem non cognouerunt aut post euacu-
atā legē datamq; fidei grām: gratiam si-
mul & christum dominum ignorantes
æternis damnantur suppliciis nescientes
nullos nisi eorum sceleribus æternis dā-
nari suppliciis quos immensa illa iustitia
suis sic demeritis exposcētibus i æternū
cruciandos instituit.

Cælesti nanque gratia profriuuntur ii
quos non eorum merita sed diuina gra-
tia prædestinandos elegit iuxta aposto-
lum: quos præsciuit hos & prædestinauit
quos prædestinauit hos & uocauit: quos

uocauit hos & iustificauit & cetera. Cū
nemo suis meritis diuina foelicitate di-
gnus existimari valeat: nam finita ratio
meritorum infinitatem gratiæ nulla ra-
tione consequi potest cū finiti ad īfinitū
nulla sit pportō.

Quos vero sua gratia dignos fore non
statuit naturalibus suis conditionibus dē
reliquit: nam qui nullo scelere polluti di-
em claufere extremum: utputa infantes
quique peccare non ualuerē. qui vā ante
partum obiere: & siqui forte peccandi fa-
cultatem absque peccato decessere: ii om-
nes damni tantum poena premuntur
hoc est priuatione uisionis diuinæ pecca-
to: scilicet primi parentis nullamque ac-
tualis suplicii poenam patiuntur: iis sem-
per demptis quos aut legis aut demum
baptismatis gratia donauit quos sua cle-
mētia dignos æterna foelicitate cōstituit.
Qui uero ante legem & qui in legis si-
ue demū gratiæ tēpore peccauerunt & ī
peccatis decessere duplici poena damni

ſcilicet ut præmittitur primi peccato
parentis & ſenſus pp peccata ppria pu-
niendos eternalit̃ ſtatuit.

Qui autē legis primo aut demum gra-
tiæ tempore peccauerūt eorumque ſcele-
ribus damnandi forent eiſ tamen traddi-
dit poteſtatem poenitentia ac cōtritione
præuia eiſ gratia poſſe peccata delere &
i ſuæ maiestatis gratiam iterū remeare.
Suppliciis ergo danant̃ æternis qui nec le-
gis nec baptiſmatis gratia donati in ſuiſ
deceſſere peccatiſ. Quiq; legis primo ſeu
demū baptiſmatis gratia donati nulla
peccatorum poenitentia triti in peccatiſ
diē clauſere extremum.

Quare merito accuſandus ē homo me-
ritoque æternis damnandus ſuppliciis cu-
ius gratia uniuerſus orbis cælorum ele-
mētōrūque omniſ machina tot tantaq;
diuerſorum animantium genera condi-
ta pariter & ei ſubiecta fuere cui de pura
materia condito ac recta figura forma-
to ut cōditorē ſuū poſſet agnoſcere ſil &
itueri ſpiritū ſibi ſimilē hoc ē intellectu

memoria ac uoluntate dotatum cōditor
infundendo creauit & creando infudit.
Vtq̃ illum potiori suæ salutis gratia. ac
beneficiorum meritis traheret ad suam
immenſæ bonitatis ſpeciem contemplan-
dam eiufq̃ æterna uifione fruendū quo
facilior ſibi pararet aditus in paradifo d̃
litiarum induxit. Cunctaq̃ ſibi naturali-
ter aduerſatia nedum frenauit & domu-
it: verum etiam ei obtemperare manda-
uit nō moriturum annūtiāns hoc eſt do-
lores mortis non paſſurum ſed poſt æta-
tis uitæq̃ terminū uelut e ſomno ad æter-
nam ſuæ maiestatis contemplantam ſpe-
tieꝝ pariter & fruendam p̃ducturum ſua
pietate ſpopondit.

In tanta igitur rerum perfectōne creato
tantifq̃ repletus delitiis cuius cauſa cūcta
creata ſunt ei pariterq̃ ſubiecta cui con-
ditoris æquiſſimis obtemperare manda-
tis non ad dei gloriam: ſed ad ipſius ho-
minis adipiſcendam beatitudinem parit̃
que perpetuo poſſidendam mandatum
eſt. Inſolēs factus tantaque bonorum

affluentia elatus suæ immemor cōditōis
& status q̄ de nihilo nullisque eius me-
ritis sed sola dei bonitate creatus fuerit
mundi illecebris ductus fœminæq̄ suafu
deuictus tot tãtaq̄ presentia simul ac fu-
tura bona aspernato mortē cæteraq̄ hu-
ius sæculi mala sibi ac posteris uendica-
uit ac e paradiso deliciarū ubi omnia sibi
obedientia fuerant in hoc aduersantium
rerū turbine eiectus in labore pariter ac ī
dolore uiuere conatus est. Et qui sine la-
bore in deliciarū paradiso uiuere potuis-
set & absque mortis dolore securus diui-
nam fuerat gloriam contemplaturus
sudore labore & īfirmitate uicturus do-
lore moriturus suisq̄ sceleribus damnā-
dus nudus eiectus est cuius nulla fuisset
redēptio: nisi is q̄ eum sua bona bonita-
te creatierat noua institutionis forma in
carnationis. s. passionis & mortis suæ il-
lum immensa sua pietate redimere d̄cre-
uisset. Volens autem diuina maiestas tā
iuste q̄ pia saluti hominū providere sci-
ensq̄ cū hō peccauerit hoīem dāre pœnas

oportere nō posset tamen hominem ut
homo pœnas dare cum sit naturæ condi-
tionisq̃ finitæ: peccatum uero sit natu-
ræ infinitæ: quoniā ī diuinā maiestatem
peccauit homo noscēsq̃ nihil esse ī finitæ
cōditōis & esse præter eius maiestatem sta-
tuit de sui substantia & humanitate cōpo-
sitū producere dominē.

Filiū ergo dī sui substantia æternaliter
a patre genitū incarnari & dī uirgine ho-
minē pariter & deū nasci cōstituit ut eius
voluntaria passione simul ac morte iuste
cuncta hominū posset deleri peccata ut
reddito ad pœnitentiam hoīe per christi
passionē que infiniti meriti fuit. & ideo
ualuit infinitatē delere peccati possit illa
æterna uisione donari & gloria quā ab
initio creatus in gratia cōsecutus fuisset
si a peccati labe cōtinēs mandatis diuinæ
maiestatis obtemperasset.

Hanc ergo æternæ suæ maiestatis sen-
tentiā qua incarnari hominemque se
ex uirgine nasci pati mori tertia die a
mortuis surgere ac iterum glorificato

corpō ad patrem redire cōstituit statuto
tempore p prophetarū eloq̃a suo tunc po
pulo. nobis uero in se credentibus demū
inimare decrenit. Tātē igit rei exordiū
ab ipsa psonarū pluralitate. hoc ē in una
simplicissima diuina essentia trinitate su
mendū merito uidef. Illamq̃ ueteris te
stamenti exemplis & prophetiis ostende
re ac palā facere ut deducta ueteris testa
menti attestatōe & merito confundant
hebrei & christi gloria sublimet.

Principio nanque Genesis propheta di
uino numine īspiratus inqt. In p̃cipio
creauit deus cōelū & terram. nostra q̃dē
r̃ranslatio singulari prolatōe significa
uit q̃ hebreus textus a plurimis faciū de
signauerat. inqt. n. ī p̃cipio heloī crea
uit & cetera. Quod nomen heloym est
plurale huius hel heloy & ē ac si diceret
dī creauit ut significaret pluralitatem ī
diuina essentia fore cum singulari sim
plicitate substantiæ qui modus loquendi
frequenter in testamento ueteri habe
tur de deo & non conuenit ulli alteri

rei. Et sic propheta noscens per reuelatō
nem pluralitatem esse in diuina essentia
voluit p nomen pluralis numeri coniun
ctū uerbo singulari declarare sapientibus
in diuinis esse pluralitatē: licet opatōem
significaret eē singularē hoc ē ipsius diui
ne substātiæ. quoniā opatōes ad extra in
diuinis sunt indiuisæ & dicuntur de ipsa
substantia simpliciissima: licet ad intra opa
tōes sint personarū & distinctæ & de pso
nis dicātur. ex quo patet prophetā a deo
inspiratū diuina uoluntate enūtiāsse in
simpliciissima diuina essentia esse pluralita
tem personarum distinctam.

Ad hoc dicunt Iudei hoc nomen heloī
quando dicitur de deo accipitur pro sin
gulari: qā significat singulare & nō plu
rale. Sed contra hoc apparet manifeste
ex textu ubi dicit. nō potestis seruire do
mino qā dominus ipse. ueritas hebraica
habet quia heloī scientie ipse.

Item hieremiæ vigesimo tertio peruerti
sti uerba dei uiuentis dñi exercitū dei
nri ueritas hebraea habet puertisti uerba

heloym uiuentiū domini exercituū dei
nostri . Et nota q̄ hic ponit nomen dei
thethagramaton qd̄ significat diuinam
naturā secūdū suas proprietates intrinse
cas absq̄ ullo r̄spectu ad extra & sic pater
ex dicto propheta pluralitatem esse ī di
uina essentia.

Sēp̄ n. quādo scriptura ponit nomen de
notās pluralitatem p̄sonarū ī diuinis niti
tur ostendere ipsam pluralitatem cū uni
tate essentiae esse coniunctam.

Item Isaia . Liii. dominabit̄ tui qui fecit
te deus exercituū nomen eius ueritas he
brea habet dominatores tui factores tui
dominus exercituū nomen eius illud do
mino exercituum est nomen thethagra
mation.

Item regū . vii. q̄ est gens ut populus isra
el ī terra p̄p̄ quā uiuit deus ut r̄dimat sibi
populū: ueritas hebreā habet. Quis ē ut
populus tuus israel gens una in terra p̄p̄
quā uiuunt heloym ad redimendū sibi
ponens cū hoc noīe heloi uerbū p̄rale.
Item ecclesiastis . xxii. Quis est homo

inquā ut sequi possit factorem suum ueritas hebreā habet. Quis est homo ut intret post regem qui iam fecerunt eum. i. hominem potest dici. deus sanctus & domus consilii sui

Similiter in psalmo. xlviii. deus deorum dominus. Nota q̄ in hebreo tria sūt nomina. f. hel heloym & nomen dii thetha gramaton loco quorū latinā utimur tantū hoc nomine deus. & hinc est q̄ ī nostra trāslatōe non p̄cipitur mens prophetae declarantis ex inspiratōe diuina pluralitātē esse in diuina & simplicissima essentia. Sed hic querit glo. hebreā. quare nominauit ī principio psalmi. & respondit ut ostendatur q̄ deus in tribus proprietatibus creauit seculum.

Ex eorū r̄spōsiōibus patet saepe dicta pluralitas cū dicis q̄ deus & domus consilii sui fecerūt hoīem. i. pat̄ & filius q̄ ē sapiētia patris & spūs s̄ctus q̄ ē amor & cete. Similiter quando dicitur q̄ in tribus proprietatibus fecit mūdum ītelligendū. f. ī paternitate filiatōe & spiratōe que tres

personas constituunt in eadem essentia
quæ in earum perfectione omnia operan-
tur Hanc responsionem trium proprie-
tatum quidam iudei cupiunt impugnare
dicentes illas tres proprietates intelligi sa-
pientiam bonitatem & potentiam. & iō
quando plurale dicitur. de deo intelligit
secundum illas tres proprietates. hoc pa-
tet esse falsum q̄a sic posset dici de artifi-
ce operante per artem potentiam & amo-
rem dei seu lucri & multo magis cōpete-
ret plurale artifice p̄p̄ has proprietates q̄
deo. q̄a in artifice differunt realiter. ī deo
aut̄ non differunt realiter: q̄a r̄aliter unū
& idem fuit: ratōne uero differunt. Cū
ergo hic modus loquendi non competat
artifici. uidelicet q̄ dicatur de eo in plura-
li multo minus competit deo ratōne dic-
tarum proprietatum. Cum ergo Prophe-
ta utatur illo modo loquendi necesse est
dicere q̄ faciat rōne pluralitatis persona-
rum & sic patet pluralitas in diuinis
Dixit quidam Iudeus Christianos niti
ex modo loq̄ndi. uidelicet heloī creauit

firmantes se super baculo arundineo cō
fracto. quoniam talis modus loquendi
reperit etiam de aliis q̄ de deo: uidelicet
Regum. xxviii. in suscitatioe Samuelis
quādo dixit illi phitonissa uidi heloyim
ascendentes de terra quā interrogauit Sa
ul q̄lis ē forma eius.
Item aliquando uerba pluralis numeri
coniungantur cum nominibus & pro
minibus singularibus: uidelicet Canticoꝝ
primo. trahe me post te curremus. & ce
tera. Respondetur & primo secundum ex
positores hebreos q̄ Samuel non surre
xit solus: sed cum eo surrexit Moyses ab
eo rogatus in testimonium q̄ seruasset
legem quā dederat: & dicūt non surrexit
se magica arte: sed diuina potestate quod
est indubie tenendū. Quidam dicunt q̄
non fuit Samuel: sed quædam umbra si
milis cum spiritu sociante ut cunq̄ fue
rit non uidit illa solum unū: sed duos. &
ideo dixit ascendentes licet Saul quæsis
set de facie unius tantum quem suscitari
iusserat.

Ad illud canticorū primo. & cetera. Illa
sunt uerba ecclesiæ ad deum quæ ē con-
gregatio plurimorū: & ideo cum dixit
trahe me. s. ecclesiam post te: curremus
scilicet in ecclesia existentes declarando
q̃ sicut fideles dicunt & attribuunt can-
ticum deo & ecclesiæ: ita Iudei attribuūt
cāticū deo & sinagogæ eorū.

Declaratur etiam ipsa pluralitas persona-
rū: psalmo. xlviii. Ibi uidelicet Sedes tua
deus in sæculum sæculi uirga æquitatis
uirga regni tui. dilexisti iustitiam & odi-
sti iniquitatem propterea unxit te deus
deus tuus oleo lætitiæ. & cetera. exprimē-
do psalmista deum unguētem & deum
unctum. uoluit nobis patefacere non so-
lum pluralitatem esse in diuinis: sed tri-
nitatem: nam expressit unum ūctum &
duos unguentes qui tamen sunt unus d̃
us & non tres dii. quoniam essentia diui-
na plurificari nō potest. q̃ autem loqua-
tur de deo patet: quia dixit Sedes tua de-
us in sæculum sæculi: quod nulli com-
petit nisi soli deo.

Item psalmo. c. viii. dixit domino domi-
no meo sede a dextris meis. nulli autem
creato competit sedere a dextris dei &
nullus dicitur sedere ad dexteram sui ip-
sius. patet ergo dicendo de deo q̄ unus
sedeat ad dexteram alterius q̄ in diuinis
sit pluralitas non essentia. ergo p̄sona.
Quod autem ista sit uerba patris ad fili-
um patet: quia immediate subiūgit Tecū
principium in die uirtutis tuæ in splen-
doribus sanctorum ex utero ante lucife-
rum genui te. Ex hoc autem sermone p̄-
phetico: necesse est uolentibus confiteri
ueritatem: trinitatem confiteri ī diuinis
cum de nullo creato hec dici possint: nā
de quo dici potest q̄ sit genitus ante luci-
rum qui fuit creatus ante omnem crea-
turam: & si genitus est ex utero ante om-
nem creaturam: & ante omnem creatu-
rā solus deus fuerit nec ex utero dei ali-
ud possit generari q̄ deus & nō alius de-
us pluralitate substantia: quia dixit Audi
israel deus tuus: deus unus est. relinqui-
tur q̄ genitus sit deus pluralitate p̄sona

& nō substantiæ.

Declarat hoc caldea trāslatio q̄ ubi n̄a
habet. dixit dominus domino meo: illa
habet: dixit dominus uerbo suo quod v̄
bum dicimus filium a patre genitum &
dicimus filium genitum a patre: quia ni-
hil gignit se ipsum & merito filius con-
gruentius dicitur uerbum: quia uerbum
est illud quod exprimit ad æquatum con-
ceptum mentis . Cum ergo filius dei sit
uerbum diuinæ substantiæ exprimens
ad æquatum conceptum mentis diuinæ
relinquitur manifeste q̄ ipse genitus qui
dicitur filius sit uerus deus: cum a deo sit
genito & adæquatus seu æqualis generāti
cum sit uerbum adæquans omnem con-
ceptum generantis. ideo cum de ipsis ge-
nerante & genito loqui uolumus nullo
congruentiori uocabulo uti possumus
q̄ patris & filii: amorem uero ab utroque
in utrumque procedentem: dicimus spiri-
tum sanctum personam tertiam ab utro-
que pcedentem.

Hoc declarauit Saluator Mather .xxii.

& Apostolus ad hebreos capitulo primo
Item Propheta ait: Egressus eius a prin-
cipio a diebus æternitatis & iterum ante
solē pmanet nomen eius & ante lunā se-
des eius.

Hoc idem testatur ipse filius qui patris
sapientia dicitur. Sapientia capitulo.
dicens. Nec dum erāt abissi & ego iam
concepta eram: nec dum fontes aquarū
eruperant: necdum montes graui mole
confliterant ante omnes colles ego par-
ruriebar: adhuc terram nō fecerat & flu-
mina & cardines orbis terræ: quādo præ-
parabat cælos aderam: quando certa lege
& gyro uallabat abissos: quando appen-
debat fundamēta terræ cū eo erā cūcta
componēs.

Hæc autem dicta fuisse d' filio manifeste
constat cum dicat se simul cum eo. idest
cū patre cūcta cōposuisse: & sic ista dicta
Prophetica declarant se inuicem scilicet
heloym creant & sapientia patris quæ ē

eius æternus filius erat simul cū eo hoc
est cum patre ante omnem creaturam
cuncta componens. Nec existimari po-
test dictum fuisse hoc de attributis hoc
est proprietatibus diuinis: cum nil tale i-
ueniatur in tota diuina scriptura dictū
de reliquis attributis diuinæ substantiæ.
De cuius filii generatione Isaias inquit.
capitulo quinquagesimoquinto genera-
tionem eius qui enarrabit. Hoc enim de
temporali generatione dici non potuit.
quoniam talis generatio facile enarratur
teste Euangelio: dixit ergo de æterna. Si
ergo in diuinis est generatio: & per conse-
quens generans & genitus: hoc est pater
& filius: necesse est confiteri in diuina
substantia esse pluralitatem.

Item Isaias capitulo. xlviii. non in absco-
dito locutus sum & in tempore antequā
fierent: scilicet creata ibi eram & te domi-
nus deus misit me & spiritus eius. Qz au-
tem ista sint uerba dei patet ex textu
immediate præcedēti & imediate sequēti

ubi inquit hoc dicit redemptor tuus israel. Cum autem ille qui dicit se missum sit redemptor israel & dicat se missum a domino deo & eius spiritu: necesse ē confiteri pluralitatem trium personarum esse ī diuina essentia. hanc autem dicimus esse patris & filii & spiritus sancti quam docuit nos dominus Iesus christus.

Rabi Salomon ut negaret hoc argumentum tam efficaciter eos conuincens dixit omnes Prophetas fuisse in monte Sinai cum Moise dum acciperet legem & ibi habuisse omnes suas Prophetias a deo ut in tempore suo manifestarent illas & dicit illa uerba uidelicet tempore antequā fierent: ibi eram. Item & nunc misit me dominus & cetera. Fuisse Isaia & nō dei quod pater esse falsum: quia manifeste constat fuisse uerba dei: nam immediate dixit. Ego primus & ego nouissimū manus mea fundauit terram quod soli deo cōuenit & nō alii creaturæ.

Præterea non potuit Isaia esse in mōte.

Sinai cum Moise : quia tunc non erat
& natus fuit per annos sexcentos octua-
gintafex post. si dicatur q̄ tūc fuit & post
acceptam prophetiam mortuus fuerit &
suo tempore suscitauerit . Hoc omnino
uidetur falsum : quia scriptura nil ta-
le innuit & uideretur derogare maie-
stati diuinæ: quasi non potuerit signifi-
care futura omni tempore & necesse fue-
rit q̄ ibi tunc fuerint omnes prophetae si
scire debebant futura ut suo prædicerēt
tempore. Et si dicant q̄ animæ Prophe-
tarum & presertim Isaia. Tunc fuerint
creatæ & tunc acceperint Prophetias: &
post suo tempore uenerint in mundum:
omnis doctrina tam gentilis q̄ catholica
etiam hebreæ iudicabit hoc esse somniū
ab eis formatū ad eorū obstinatōem tegē-
dam: cum omnes unanimiter asserant
animam infundendo creari & creando ī-
fūdi. Hoc idem asserit scriptura sacra di-
cens: primo Genesis. Formauit deus ho-
minem de limo terræ & spirauit in car-
ne eius spiritum uitæ. Ex quo colligitur

deum prius formare corpora & demum
infundere animas. Et Zachariæ duode-
cimo hæc dicit. dñs. Extēdēs cælū & fū-
dans terram & figens spiritum hominis
i eo. Et glosa hebrea super hoc dicit. Cre-
ator creat animam cum perfectione fi-
guræ corporis humani. ex quibus patet
animam non creari: nisi formato corpo-
re: ut tenent theologi.

Item Ecclesiastes quarto. Funiculus tu-
us difficile rumpitur. Glosa hebrea. No-
stri sensus uidetur esse. uidelicet miste-
rium trini Dei non facile discutitur. Hæc
glosam ueterem & ueram iudei moder-
ni cupientes pæruertere. referunt hanc
trinitatem ad tria attributa diuina. scili-
cet sapientiam potentiam & bonitatem:
quod superius merito iam improbatum
est. patet igitur propositum tā ex dictis
textus q̄ glosarū doctorū suorū. 300
Manifestat hoc idem Propheta psalmo
. Cum dicit. Eructauit cor meum uer-
bum bonū. quod nihil aliud significauit

q̄ q̄ de corde. idest principali sede uitæ
hoc est de ipsa pura substantia & effētia
diuina genuit uerbum. idest filiū. Q̄ d̄
quidem ipse pater psalmo. .testatur
dicēs. Filius meus es tu ego hodie genui
te. quod nō potest attribui Dauid neque
ulli Regum: quia immediate subdit. Po
stula a me & dabo tibi gentes hæredita
tem tuam & possessionem tuam termi
nos terræ quod nulli Regum Iudeorum
euenit nec eueniet nisi Christo nostro
cuius nomen effusum est in omnem ter
ram testante Propheta psalmo. .In
omnem terram exiuit sonus eorum & ī
fines orbis terræ uerba eorum. quod ad
implerūt apostoli euntes per orbem no
men domini nostri Iesu Christi prædicā
tes gentes & Reges ad eius fidem conuer
tentes & ei sponte seruire facientes testā
te psalmo. .Adorabunt eū oēs Reges
terræ oēs gētes seruiēt ei.
Item Salomon in prouerbiis īquit. Quis
ascendit in cælum atque descendit: quis
colligauit aquas quasi in uestimentis: q̄s

suscitauit omnes terminos terræ quod ē
nomen eius aut quod est nomen filii ei
si nostis. Daniel dicit q̄ Nabuchodono-
for Rex dixit. Ecce uideo uiros quattuor
solutos ambulantes in medio ignis & spe-
cies quarti similis filio dei christus non-
dum erat natus. ergo de filio dei æterna-
liter genito ī diuinis dixit.

Dicitur etiam filius dei Angelus quan-
do scilicet missus est a deo patet: quādo
dixit ad Moysē. Ecce ego mitto angelum
meum qui præcedet & custodiat te in
uia & introducet te ad locum quem pa-
raui obserua eum & audi uocem eiꝝ nec
contemnendum putes: quia non dimit-
tet cum peccaueris & est nomen meum ī
illo. de nullo enim creato potuit dici hoc
quia nulli competit nomen dei dicente
psalmo. Quis enim in nubibus æquabi-
tur domino: aut quis erit similis deo īf
filios dei: quia q̄ nō æquatur natura nō
pōt æquari nomine.

Dicit etiam anteq̄ parturiret peperit &

Anteq̃ ueniret partus eius peperit masculū
.i. anteq̃ virgo pareret filiū in tēpore pa-
ter peperit. i. genuit filiū in æternitate &
sequitur quis audiuit unquam tale: aut
quis uidit huic simile quæ admiratio nō
diceretur de naturali genitura creatorū
& subdit: nunquid qui alios parere facio
ipse non pariā: & q̃ generatōem aliis tri-
buo ipse sterilis ero.

Item Iob capitulo. Sapientiam patris
ubi inuenies. latet enim ab oculis homi-
num & a uolucrum oculis abscoſa est &
ipsis angelis incognita & alibi. Radix fa-
pientiæ cui reuoluta est. hoc confirmat
Saluator noster in euangelio. Nemo-
nouit patrem scilicet perfecte: nisi filius
neque filium quis nouit: nisi pater & cui
uoluerit filius reuelare. nec est quæredus
modus generationis in diuinis ueluti in
creaturis ī quibus caduca & mortalis cō-
ditio illa requirit necessaria. filius enim
a patre genitus ita emicuit: uelut splen-
dor a lumine: uelut uerbū ab ore: uelut
cogitatō a corde siue ab intellectu.

Itē Genesis pluit domino sup sodomā
& gomoram sulphur & ignem a domi-
no. Quis est ergo ille dominus qui pluit
a domino: nisi filius a patre missus ad de-
testatōem tāti sceleris.

Itē Zachariās. Tu es deus & i te ē de-
us. si deus est in eo: necesse est q̄ ille sit d̄
us: & si deus est in deo: necesse est confi-
teri distinctos esse abinuicem. cum qui ē
ab eo in quo est: & ut distinctionem per-
sonarum i idemtitate substantiæ fore de-
monstraret. subdit nec est absse deus: ue-
re tu es deus absconditus: deus israel. i.
incognitus intellectui: & solum cognito
reuelatione sua. & dixit deus israel ad dif-
ferentiam idolorum gentilium quæ cō-
gnita erant eis: quia erant fictilia. Q̄
autem cū trinitate personarum sit tantū
una diuina essentia siue substantia: testa-
tus est ipse deus in monte sinai dicens.
Audi israel dominus deus tuus unus est
q̄d q̄dē dictū ē eis ne adoratōem pluriū
deorū & in idolatriam declinarent quod

tamen ipsi improbi ingrati beneficiorum fecerunt.

Item psalmo : uerbo domini celi firmati sunt & spiritu oris eius omnis uirtus eorum. quia enim operationes ad extra sunt indistincte. ideo uoluit declarare ad creationem caelorum & mundi tres cooperasse personas. nam cum dicit uerbo intelligitur filius: ut supra ostensum est. Cum dicitur spiritu oris eius: intelligitur spiritus sanctus cooperantes simul cum patre omnes tres: tamen unus deus tantum.

Item psalmo. Emittet uerbum suum & liquefaciet ea flauit spiritus eius & fluent aquae. declarat Propheta uerbum missum: uelut esse missum a patre: & declarat etiam spiritum sanctum flantem.

Item Genesis capitulo. cum dicit faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram. dicant qui negant ad quem seu ad quos loquebatur & subdit ad imaginem dei creauit illum. quod creauit hominem nisi deus: & si creauit ad eius imaginem

ad quos ergo locutus est cum dixit ad
imaginem nostram: nisi ad personas fi-
lii & spūs sancti: quorum est creat simul
cum patre ut supra testatō est: filius cum
dixit cum eo eram cuncta componens.
Item capitulo. post creatōnem Addē
dixit. Ecce adam factus es quasi unus ex
nobis. cum illa fuerint uerba dei non
potuerunt referri uerba illa ad angelos.
quia nulla est paritas angelorum cū deo
oportet ergo necessario illa referri ad ip-
sam deitatem: non ratione deitatis & es-
sentiaē quā est simplicissima & una: sed
ratione pluralitatis psonarū.
Item capitulo. descendit dominus ut
videret ciuitatem & turrim quam ædifi-
cabant filii Adam: & sequitur paulopost
uenite descendamus & confundamus lī-
guam eorum quā locutō pluralitatē ma-
nifeste significat in diuinis.
Item Abraham cū tres uidit: & unū ado-
rauit māifeste mōstrauit cū adorauit uerū
deū eē. cū adorauit unū: significauit dei-
tatē unā eē simplicissimā cū dicit tres uidisse

demonstrauit in unitate essentiae tres esse personas. Nam dicitur apparuit ei dominus in conualle mambrae sedenti in ostio tabernaculi sui. cumque eleuasset oculos apparuerunt ei tres uiri stantes prope illum. cum ergo dicitur apparuit ei dominus denotatur unitas deitatis. cum dicitur apparuerunt ei tres uiri: declaratur trinitas personarum in unitate diuina substantiae quod ipse testatur dicens: domine inueni gratiam in oculis tuis ne trans eas seruum tuum: sed afferam pusillum aquae & lauentur pedes uestri & requiescite paululum sub arbore. Quibus uerbis manifeste declarat & unitatem essentiae & personarum trinitatem: quod autem is qui apparuit fuerit deus: confitentur Iudei & apud eos manifeste tenetur nec negare possunt.

Item psalmo . Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus & metuatur eum omnes fines terrae. Quid aliud uoluit significare psalmista trina reiteratione dei nisi trinitatem hoc euidentius declarans in secunda dei enuntiatione dicens: deus

noſter ratione redemptōnis noſtræ factæ
per filiū qui dicitur deus noſter. i. ſpe-
rantiū in eum: eo quia cum eſſemus mor-
tui peccato uiuificati ſumus per Chriſtū
dominū noſtrū q̄ nos ſua paſſione &
morte redemit.

Præterea ſicut Moïſes liberans populum
a ſeruitute ægyptiorum non fuit dignus
introducere eū ī terrā promiſſionis: ſed
Ioſue ita nec lex ſufficiēs fuit liberare po-
pulum a ſeruitute peccati nec dare terrā
pmiſſionis hoc ē gloriā æternā q̄ data ē
p̄ gratiā Chriſti.

Atis equidem æternam generatio-
nem ac ſpiratōnem ſimulq̄ tres
p̄ſonas uel ipſeſtes in æternitate potē-
tia ſapientia ac dignitate, æquales: unam
puram ac ſimpliciſſimam eſſe deitatem
ueteris, teſtamēti teſtimoniis hoc ē multi-
plici diuinæ iſpiratōis oraculo in hebrai-
cæ iꝑrobatōem p̄fidix & catholicæ fidei
cōfirmatōem demōſtrauiſmus nō ad ip-
ſius fidei ullatenus cōprobatōem q̄ nullū

penitus meritum consequi posset: ubi p
bationū experimenta deposceret. Nā si p
babilibus rōibus suasibilibusq; argumē
tis illam constare opus esse q̄s indicaret
non fides amplius q̄ simplici dicētis uerbo
sola auctoritate præstat. Sed opinio pe
nitius diceretur quā suasibilibus argumē
tis pbabilibusq; rōibus suadet ac cōpro
bat. Quā q̄dē opinionē nō dicētis aucto
ritas causat. Verū noster assēsus suasibi
li pbabiliq; rōe deuinctus etiā si ab omni
carēte auctoritate pmāt. Si uero nō sua
suas aut probabiles q̄s rōes exposceret.
Verū demonstratiuas ac ifallibiles rerum
cās. tūc non fides nec opinio diceret quā
cōtrariis psuasionibus rōibusq; mutari
potest. Sed rei prout ē ifallibilis imutabi
lisq; scientia.

Quoniā ergo diuinū illū ineffabilis maie
statis intuitū æternāq; feclicitatē nullis su
is actionibus consequi hō potuisset. ut ta
men aliqd mereri posset quo diuinæ gra
tiæ capax facilius efficere liberā eius uo
lūtate q̄ sola meret ac demeret humana

natura experiri constituit impossibilia
naturæ cōmertia ac humano īgenio mi-
nime cōgruentia enarrādo diuinæ pu-
ra incarnatōis misteria humanæq; nati-
uitatis ex uirgine resurrectōis a mortuis
ascensionis ī cælū ac ī gloriosissimū su-
um corpus panis ac uini īmutatōis ut q
diuinæ suæ maiestati ut dignū ē credere
uoluisset. Cum fides non ingenii sed uo-
luntatis sit opera uel facultas q̄ oībus ho-
minibus æq̄lis tradita est diuinā illā īeffa-
bilis suæ maiestatis gratiā: licet nō suffi-
cienti uel æq̄li merito: uerūtāmē aliquali
cōseq̄ possent.

Quēadmodū. n. domini passio cūcta ua-
luit hominum delere peccata & ad pristi-
nā reddere īnocētiā: Ita cūctis suæ maie-
stati credere statuentidū peccatorū suorū
debito sua passione soluto fidei merito
daturum se dignatus ē polliceri æternæ
suæ cōtemplandæ maiestatis gratiā. hoc
enī nos docuit patris nostri Abrahæ nobi-
le illud & p̄ notādū exēplū: cū dicit. Cre-
didit Abraam deo & reputatum est ei ad

iustitiam. hoc uolens nobis declarare q̄
pp hoc qd' credidit deo: ita a cūctis ppri
is ac primi parētis peccatis iustificato eua
sit quod illius fidei merito æternū iēssabi
lis deitatis cōsortiū fuerit cōsecutus. Do
cētur ergo uniuersi hūani generis aīan
tes fidei merito posse saluari: qd' tamen
deo iure tenent īpēdere. Cū nedū iustū
uerū etiā homini debitū sit deo credere
Nā cū fides sola dicētis auctoritate præ
stat. Cui. n. merito bonitatis ac pfectōis
q̄ sumā auctoritatē sibi semp̄ adepta est
magis credere tenent: aut debēt homi
nes q̄ deo. Qui nedum optimus & pfe
ctissimus est: sed est id quo nil melius ul
la rōe excogitari pōt. Merito ergo nedū
debet: sed iure tenet hūanū genus crede
re Christo. Alioq̄n nedū primi parentis
ac pprii peccati: sed & huius infidelitatis
uel nō exhibitæ sibi fidei demerito iure
dānant. Cū fides nō ut lex olī pticularit̄
hebreis tradita sit: sed uniuerso orbi &
cū īgenii acumine minime egeat: quo in
æq̄les esse homines cōstat: sed uolūtatis

libertate q̄ adeo æq̄lis hoībus tradita ē ut
nemo altero potiori uolūtatis arbitrio p
fruat̄ur. Quare nemo se damnātē accu
set cū ī sua positū fuerit potestate saluari
Hoc. s. solo facilimo ac iure homini de
bito medio deo. s. credere. Quod q̄dē ne
accusaret homo facere nō potuisset: cum
ea dominus credere mandauerit q̄ hūa
nā excedūt naturā: & q̄ q̄dem nec itelle
ctus creatus attigere potuisset. uoluit do
minus noster piissimus sua pietate doce
re. Nā nulla rōe itimari homini potuif
set: q̄ hūani īgenia uires excedunt: nisi ī
possibilibus naturæ argumētis miraculis
. s. soli deo possibilibus sibi credendū fo
re docuisset. Et iō piissimus dñs noster
optās hūanū genus uelle saluari nedū si
plicit̄er sibi credi ac fidē præberi constitu
it: uti iustū erat ac iure tenebat̄ ne cordis
duritie tātū munus āmitteret: sed mirabi
libus supra naturā exemplis ac nulli: nisi
deo possibilibus uoluit ad sibi creden
dū q̄ uerus deus esset elicere dicens. Si
opera nō fecissem quæ nemo alius fecit:

peccatum non haberent. s. in non credē
do: quia absque miraculorum experimē
to quo uniuersus orbis Christo fidē prae
stitit durissimum fuisset humano inge
nio Christo fidem praestare potuisse.
Exhibitis ergo miraculorum experimē
tis nemo se excusabilem fuisse: nemo se
non uocatum arguere poterit. cum scri
ptum sit. i. omnem terram exiuit sonus
eorum & in fines orbis terrae uerba eorū
. s. apolorum qui supra naturam infini
tis mirabilis Christum deum esse: sibiq
merito credendum uniuerso orbi demō
strarunt. Et siquid usquam aut ullo tem
pore se tueri possent fidem ignorasse
quod ad eorum nō aduenerit aures. quo
niam Apostolus ait. Quomodo credent
nisi imitantur. & cetera. Ergo fides est
ex auditu que tamen excusatio eos non
saluabit. multo minus profecto excusare
se poterunt Iudei qui nedum ante ocu
los habuerint & uiderint expressa & su
per omnem naturam in Christi nomie
per uniuersum orbem facta miracula

quibus totus orbis a gētilitate ad Christi
fidem uersus ē Idolis derelictis. Verum
etiam prophetarū suorum testimoniis ī
finitis aduentum Christi dei nostri & fi-
dem comprobata agnoscunt:& negāt
tamen ea quæ a prophetis prædicta sunt
duritie ac obstinatione perseverantes.
Qui ut d^r domini nostri Iesu Christi ad-
uentu:passione:morte:resurrectione:&
ascensione.& cetera.Suis testimoniis im-
probari possint:ueluti etiam de generati-
one & spiratione æterna superius impu-
gnauimus prophetarum dicta & testi-
monia nonnulla iuxta rerum & operū
distinctionem & ordinem seriose infe-
rius apponemus per quæ & illi merito ī-
pugnari & uinci poterunt & Christo cre-
dētes nō ad eorū demeritū:s3 ad fidei glo-
riā cōfirmari gaudebūt.

Quæ quidem hebreis dicta & propheta-
ta de Christo.ideo non palam & in aper-
to dicta fuisse constat.Qz obstinata duri-
tie ac malicia minime credituri essent.

Sed in parabolis dicta sunt ut accusare n̄
ualeant dicta nō esse. & tamen licet dicta
fuerint illa intelligere non ualuerint iux
ta illud excæca cor Populi huius: ut uidē
tes non uideant & audientes non intelli
gant. In parabolis autem statuit domi
nus diuinos illos loqui Prophetas: ut sū
mus ille ineffabilis que eius aduentus &
Prophetarum elloquio uaticinioque pro
direr in lucem: & in Enigmate. Parabo
lisque prolatus suo tempore salus in se
credentibus fieret. ab ipsa igitur in para
bolis p̄estatione loquendi nec forte ne
gare audeant monuisse eos dominum
in Parabolis fore locuturum nostri ope
ris sumemus exordium & per Prophe
tas eius aduentum ita fuisse præmonitū
ut minime negare ualeant comodatis re
bus sermonibus cōprobabimus.

DE LOCUTIONE DEI in parabolis

P̄s. Inclino in parabolis aurē uestrā ap̄iā
ī psalterio p̄positionē meā

P̄s. Attēdite popule meus legē meā īcline
aurē uestrā ī uerba oris mei. asp̄iā ī para-

bolis os meū.

DE PRAEMISSIONE IOANNIS BAPTISTAE.

Malachias. Ecce ego mittā angelū meum q̄ prapara-
bit uiā ante faciē meā.

Isaia. Audite īsulæ & attēdite populi de longe
dominus ab utero uocauit me de uentre
mātis meæ recordatus ē nōis mei: & posu-
it os meū quasi gladiū acutū sub umbra
manus suæ protexit me: & posuit me si-
cut sagittā electam ī pharetra sua absco-
dit me & dixit mihi seruus meus es tu in
te gloriabor & nunc hæc dicit dominus
formans me ex utero seruū sibi.

DE ANNUNTIATIONE VIRGĪS.

P̄s. Audi filia & uide īclina aurē tuā & obli-
uiscere populū tuū & domū patris tui: quā
cōcupiuit Rex spetiem tuam.

P̄s. Deus ī medio eius nō cōmouebit adiu-
uabit eam deus mane diluculo.

P̄s. deus ī dōibz eius cognosceť cū suscipiet eā
DE INCARNATIONE DOMINI.

P̄s. Inclinauit cælos & descendit.

Domine inclina cælos tuos & descende

Idē. tange mōres & furnigabūt:
Descēdet sicut pluuiā ī uellus:& sicut stil-
licidia stilātia sup terrā.

DE CONCEPTIONE VIRGINIS

Isaias. Audite domus Dauid dominus dabit
uobis signum. Ecce uirgo cōcipiet & pa-
riet filium & uocabitur nomē eius Ema-
nuel.

Idē. Signū nouū creauit sup terrā mulier cir-
cūdabit uirum.

Sapientia. Qui creauit me requieuit in tabernacu-
lo meo:& dixit mihi ī Iacob inhabita in
israel hæreditate & in electis meis mit-
te radices.& radicaui in populo honori-
ficato & ī pres dei mei hereditas illius & ī
plenitudīe sāctorū detētō mea.

DE LOCO NATIUITATIS.

Micheas. Et tu bethlehem terra Iuda nequaquam
minima es in principibus iuda. ex te enī
exit dominator isral & egressus eius a di-
ebus æternitatis.

DE NATIUITATE DOMINI.

Abacuc. Egressus es domine ī salutem Populi tui
cū Christo tuo.

Malachias. Propter hoc dabit eos deus usq̃ ad tēpus
ī quo pruriēs pruriet.

Zacharias. Latere domus syon: q̃a ueniā ad te & ha-
bitabo ī medio tui dominus.

Idē. Lataf filia syō: q̃a ecce ego uenio & habi-
tabo in medio tui ait dominus & applica-
bunt gentes multæ ad dominum in illa
die. & erunt mihi populus & habitabo ī
medio tui & scies q̃a dominus exercituū
misit me ad te.

ii Regū. Cum compleueris dies tuos & dormieris
cum patribus tuis suscitabo progeniem
post te quæ egredietur de utero tuo &
ego ero illi ī patrē & ipse erit mihi ī filiū
dixit dominus Dauid.

Isaias. Ego primus & ego nouissimus: manus
mea fundauit terram & dextera mea mē-
sa est cælos nō a principio in abscondito
locutus sū ex tēpore anteq̃ fieret ibi crā
& nūc dominus misit me et spūs eius.

Idē. Ecce inquit puer meus dilectus meus cō-
placuit sibi in illo anima mea dedi spūm
meū sup eum.

Idē. Puer natus est nobis & filius dato ē nobis

cuius imperium super humeros eius & uocabitur nomen eius admirabilis consiliarius: deus fortis: princeps pacis: pater futuri sæculi multiplicabit eius impiū & regni eius nō erit finis.

Idē. In die illa erit radix Iesæ qui stabit in signum populorum ipsum gentes deprecabūt & erit sepulchrū eius gloriosū.

Idē. Egredietur uirga de radice Iesæ & flos de radice eius ascendet & requiescet super eum spiritus domini: spiritus sapiētiae & intellectus: spiritus consilii & fortitudinis: spūs sciētiae & pietatis & replebit eū: spūs timoris domini.

Idē. Pete tibi signum a deo tuo in profundum inferni siue in excelsum supra: & dixit nō petā & nō tentabo dominū propter hoc dabit dominus deus signum. Ecce uirgo concipiet & pariet filium & uocabit nomen eius Emanuel: hic erit magnus & filius altissimi uocabitur: & dabit illi dominus deus sedem David patris eius & regnabit in domo Iacob in æternū & regni eius nō erit finis.

Idem. Rorate cæli desuper & nubes pluant iustum: aperiatur terra & germinet saluatorem & iustitia oriatur simul ego dñs creavi eum.

Idē. Ecce mittam in fundamentis suis lapidem preciosum electum angularē & qui crediderit in eum non confundetur.

Idē. Generationē eius quis enarrabit.

Idē. Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse qui loquor ecce adsum.

Idē. Domus dei sancta latere: quia uenit lumen tuum & gloria domini super te orta est quia ecce tenebre operient terram & caligo populus. super te autem orietur lux & ambulabunt gentes in nomine tuo & reges in splendore ortus tui. leua in circuitu oculos tuos & uide omnes isti congregati sunt uenerunt tibi filii tui de longe ueniet & filia tua et late resurgent.

Natan. Danid ex uerbis domini annuntio tibi quod edificaturus sit tibi dominus domum cumque impleueris dies tuos ut uadas ad patres tuos suscitabo semen tuum post te.

quod erit de filiis tuis & stabilitam regna
eius & ipse ædificabit mihi domum &
firmabo solium eius usque in æternum ego ero
ei in patrem & ipse erit mihi in filium & mi
sericordiam meam non auferam ab eo: si
cut abstuli ab eo qui ante te fuit & statuam
eum in domo mea & in regno meo usque in se
piternum & tronus eius erit in sempiternum.

Jeremias. Ecce dies uenient dicit dominus & sus
citabo Dauid germen iustum.

Daniel. In diebus illis suscitabit dominus regem
qui in æternum non commouebitur & regnum eius
alteri non dabitur percutiet & conteret uni
uersa regna & ipse stabit in æternum.

Idem. Vidi lapidem abscisum de monte sine ma
nibus præcedentium & cum uenisset in terram
repleuit orbem terrarum.

Aggeus. Hæc dicit dominus. Spiritus meus erit in
medio uestri nolite timere adhuc unum
modicum & mouebo celum & terram: mare
& aridam: & mouebo omnes gentes & ueni
et desideratus cunctis gentibus & magna
erit gloria domus huius nouissimæ.

Ps. Cum dederit dilectis suis somnum ecce

hereditas dñi filii merces fructus uētris.

P̃s. Orietur in diebus eius iustitia & abūdā-
tia pacis donec auferat luna.

P̃s. Homo natus est ī ea & ipsa fūdauit eam
altissimus.

Idē. Videbit deus deorum in syon.

Idē. Multiplicabit eius īpiū & pacis non erit
finis.

Idē. Veritas de terra orta est & iustitia de coe-
lo prospexit.

Idē. Terra dabit fructū suum.

P̃s. Virgam uirtutis tuæ emittet dominus
ex syon dñare ī medio inimicorū tuorū.

Idē. Exortum est in tenebris lumen rectis mi-
sericors & misator dominus.

DE REQ VIE DOMINI INTER BOVEM ET ASINVM.

Isaias. Cognouit bos possessorē suū & asinus p̃
sepe domini sui. Populus autē meus nō co-
gnouit me.

Abacuc. Audiui auditum tuum & timui ī medio
duorū aīaliū cognoscentis eū dū appropi-
quarent anni tui cum aduenerit tempus
ostenderis.

DE APPARITIONE STELLAE
ET ADVENTV MAGORVM
CVM DONIS.

Isaias. Letare filia Ierusalem quia ueniet lumē
tuum & gloria domini super te orta est:
quia ecce tenebre operient terrā & caligo
populos. super te autē orietur lux & glo
ria domini in te videbitur & ambulabūt
gentes in lumine tuo & Reges in splēdo
re ortus tui. Leua in circuitu oculos tu
os & uide omnes isti congregati sunt.
Venerūt tibi filii tui de longe uenient &
filiae tuæ de latere surgēt. Tūc uidebis &
afflues & mirabit̃ & dilatabit̃ cor tuū qñ
cōuersa fuerit ad te multitudo maris for
titudo gentium uenerit tibi. Inundatio
camelorū operiet te dromedarii madiā
& effa. omnes de saba uenient aurum &
thus deferentes & laudem domino nun
tiantes.

Idem. In tempore illo deferetur munus domi
no exercituū a populo diuulso a populo
terribili.

P̃s. Corā illo procedent athyopes & inimici

eius terra ligent. Reges tarsis & insulæ
munera offerent: Reges Arabum & Sa-
ba dona adducent: & adorabūt eum om-
nes Reges omnes gentes seruient ei:

P̄s. Et uiuet & dabitur ei de auro arabix &
adorabūt eū sēp tota die benedicēt ei.

DE PRESENTATIONE dñi in templo.

Malachias. Statim ueniet ad templum sctū suū do-
minator dominus quē uos quæritis & an-
gelus testamenti quem uos uultis.

P̄s. Suscepimus deus misericordiam tuam ī
medio templi tui.

DE INTERITV ī fantium p Herodē.
Ploratus & ululatus multus Rachel plo-
rans filios suos & noluit consolari: quia
non sunt.

DE REDITV Domini de Aegypto.

Hieremias. Reuertere uirgo israel ad ciuitates tuas
defūcti sunt. n. q̄ q̄rebant aīam pueri: ex
Aegypto uocaui filiū meū.

DE PERPETVA uirginitate m̄ris dñi.

Ezechielis. Conuersti me ad uiam portæ sanctuarii.
exterioris quæ respiciebat ad orientem &
erat clausa & dixit ad me dominus porta

hec clausa est: & non aperietur: & uir nō
transibit per eam. quoniā dominus īgres-
sus ē p̄ eā & erit clausa.

DE Diuinitate ī hūanitate ei⁹ abscondita

Jeremias. Homo ē & quis eū intelliget.

P̄s. Quoniā tu es q̄ extraxisti me de uentre
sp̄s mea ab uberibus m̄is meā ī te pie-
ctus sū ex utero.

P̄s. Accedet homo ad cor altum & exaltabi-
tur deus.

P̄s. Virgam uirtutis tuæ emittet dominus ex
syon dominare ī medio inimicorū tuorū.

P̄s. Ego aut̄ in uno gaudebo: exultabo ī deo
Iesu meo.

DE ACCEPtatione & unctōne dñi.

Isaias. Spiritus domini super me propter quod
unxit me & misit me euangelizare pau-
peribus prædicare captiuis remissionē &
caecis uisum.

Idē. Ecce seruus meus suscipiā eum electus
meus cōplacuit sibi in illa anima mea de
di sp̄m meū sup̄ eum iudicium gentiū
proferet.

P̄s. Iurauit dominus & non poenitebit eū: tu

es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

P̃s. Ego autem cōstitutus sum Rex ab eo super syon montem sãctum eius prædicãs præceptũ domini.

P̃s. Dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui te.

DE TENTATõE domini p̃ diabolũ.

Zacharias. Vidi Iesum sacerdotẽ magnum et stabat diabolus a dextris eius ut aduersaretur et dixit ad eũ. imperet tibi deus diabolus q̃ redemit israel.

DE ADVENTV dñi in humilitate.

Isaias. Dicite filiæ syon ecce Rex tuus uenit tibi iustus et saluator paup̃ sedẽs sup̃ asinã

Idẽ. Propter syon non tacebo propter israel non quiescam donec egredietur ut splendor eius & saluator eius ut lampas.

Idẽ. Leuauerunt speculatores tui uocẽ suã simul laudabunt quia oculo ad oculum uidebunt.

Idẽ. Et ascendet sicut uirgulum coram eo & sicut radix de terra sitienti: non est species ei neque decor & uidimus eum & nõ

erat aspectus eius & desiderauimus eum
despectum nouissimum uirorum uirū
dolorum & scientem infirmitatem & q̄
si absconditus nultus eius & despectus.
unde nō reputauimus eū.

Idē. Dedi te in lucem gentiū ut sis salus mea
usque ad extremum terræ: Reges uide-
bunt & consurgent principes & adora-
būt dominū deū tuū & scūm israel q̄ ele-
git te.

Idē. Populus gentium qui ambulabat in te-
nebris uidit lucem magnam: habitanti-
bus in regione umbræ mortis lux orta ē
eis: paruulus natus est nobis & filius da-
tus est nobis.

Idē. Dicite filia syon ecce saluator tuus uenit
ecce merces eius cum eo & opus illius co-
ram illo.

Idē. Surge illuminare Ierusalem: quia uenit
lumen tuum & gloria domini super te
orta est: quia ecce tenebræ operient terrā
& caligo populos. super te autem oriet
dominus & gloria eius in te uidebit̃.

Ieremias. Tibi peccauis expectatō israel saluator

in tempore tribulatōnis. Quare futurus es: sicut colonus in terram: & quasi uia-
tor declinans ad manēdum. quare futu-
rus es quasi uir uagus & qui non potest
saluare. tu autē in nobis es domine & no-
mē sāctum tuū inuocatū est sup nos ne
derelinquas nos domine deus noster.

Idē. Hic est deus noster & non aestimabitur
alter ab eo qui inuenit omnem uiam pru-
dentiae & ostendit eam Iacob puero suo
& israel dilecto suo post hac in terris ui-
sus est & cum hominibus conuersatus ē.

Idē. Ecce dies uenient dicit dominus & uisi-
tabo Dauid germē iustū & hoc ē nomē
quo uocabūt eū dominus iustus noster
illud dominus est tethagramaton.

Abacuc Loquere scribe uisum aperte & explana
eum super tabulis ut percipiant qui lege-
rint eum: quia adhuc uisus procul appa-
rebit in finem & non mentietur si morā
fecerit expecta illum: q̄a ueniēs ueniet &
non tardabit.

Zacharias. Latere filia syon: iubila filia Ierusalem:
ecce Rex tuus uenit tibi pauper sedens

super asinam & pullū eius subiugalem.

P̃s. Ego autem sū uermis & nō homo obrobrium hominū abiectio plebis.

Idē. Omnes uidentes me deriserūt locuti sūt labiis & mouerūt caput.

P̃s. Propter ueritatē & mansuetudinē & iustitiam deducet te mirabilis dextera tua.

Idem. Miserere mei domine uide humilitatē meā de inimicis meis.

P̃s. Egenus & pauper sum deus adiuua me.

P̃s. De torrente in uia bibit propterea exaltauit caput.

P̃s. Vide humilitatem meā & erue me: quia legem tuā nō sū oblitus.

P̃s. Credidi pp̃ q̃ locutus sū: ego aut̃ humiliatus sum nimis.

P̃s. Domine nō ē exaltatū cor meū: neq̃ elati sunt oculi mei: neque ambulaui in magnis neq̃ ī mirabilibus sup̃ me.

P̃s. Domine inclina cēlos tuos & descēde tange mōtes & fumigabūt.

DE POTESTATE DOMINI.
ANNA MAter Samuelis primo regū.

Dominus dabit impiū primo Regi suo
et sublimabit cornu christi sui.

Micheas. Videbit et pascet gregē suum ī ueritate
domini et ī honorem noīs dei sui.

P̄s. Sedes tua deus ī s̄culū s̄culi uirga dire
ctionis uirga regni tui.

DE DOCTRINA dñi data discipulis.

P̄s. Narrabo nomen tuū fratribus meis in
medio eorū laudabo te.

P̄s. Vias meas annūtiaui et exaudisti me do
ce me iustificatōes tuas.

Idē. Vias mandatorū tuorū cucurri cū dilata
sti cor meum.

DE CLARIFICATIONE domini.

Isaias. Gloriosus erit inter uiros aspectus eius
& forma eius īter filios hominū.

Idē. Ecce ītelligite seruus meus exaltabit &
eleuabitur & sublimis erit ualde.

Idē. Ecce dominus noster ī fortitudine bra
chii eius dominabit & merces eius cū &
eo opus illius corā illo: sicut pastor gregē
suū pascet & ī brachio suo congregabit
agnos.

Daniel. Aspiciebā ī uisu noctis & ecce ī nubibus

cæli quasi filius hōis ueniebat & puerit
usque ad antiquū dierū & in conspectu
eius obtulerunt eum: & dedit ei potesta-
tem & regnum & omnis populus tribus
& linguæ seruient ei.

P̄s. Dominus dixit ad me filius meus es tu
ego hodie genui te: postula a me & dabo
tibi gentes hæreditatem tuā & possessio-
nē tuā terminos terræ.

P̄s. Ex ore infantium & lactentium perfeci-
sti laudem pp inimicos tuos ut destruas
inimicū & ultorē.

Idē. Præfulgor ī conspectu eio nubes trāsierūt

P̄s. Speciosus forma præ filiis hominum: dif-
fusa est gratia in labiis tuis p̄p̄ea benedi-
xit te deus ī æternū.

Idē. Notū fecit dominus salutare suū ī cōspe-
ctu gētū reuelauit iustitiā suam.

Idem. Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem
propterea unxit te deus: deus tuus oleo
lætitiæ præ cōsortibus tuis.

Idē. Minuisti eum paulominus ab āgelis glo-
ria & honore coronasti eū & cōstituisti
eū sup opa manū tuarū.

DE MIRACVLIS DOMINI.

Isaias. Ecce iqt̃ domino noster ipse ueniet & saluabit nos. tūc apient̃ oculi cæcorū aures surdorū audiēt. tūc saliet claudus q̃si ceruus plana erit līgua mutorū.

Idē. Spūs dñi sup me eo q̃ misit me ad anūtiandū mansuetis salutē: misit me cōsolari tribulatos corde: prædicare captiuis remissionem & cæcis uisū.

Idē. In illa die audient surdi uerba illius & oculi caligine cæci uidebūt.

DE TRANSFIGVRATIONE.

P̃s. Emitte lucem tuam & ueritatē tuam ipsa me deduxerūt ī mōtem scūm tuū & ī tabernacula tua.

P̃s. Cōfessionem & decorem īdixisti amiētus lumine sicut uestimento.

DE FIGVRATōe & īstructōe sacrificiī

Salamō. Aaron extendit manus sup altare & obtulit sanguinem uitæ īcensum deo uiuo & sacrificiū de geminis terræ: sicut Melchisedech & Abraam.

Idē. Sapientia Altissimi comunicauit sacrificium suū misit uinum & paruit mensa

tunc misit seruos dicens. quis est paruulus ueniat ad me & insipientes comedāt panē meū & bibāt uinū meū tēpatū aq̃.

Idē. Ego faciā dicit dominus deus uineā meā flumina magna ad dandum potum populo meo electo: & Iacob nō obediens & tu israel nō audiens es.

Moyſes leui. Offeretis deo de lauatis de archa & de ex rici. xxx. iii. preſſione yuæ & benedicet uobis dominus.

Leuitici. Homo d' ſemīe Aaron q̃ hēt maculā nō offeret deo ſacrificiū panis.

i eodem. Quando intraueritis terram habitatiōis ueſtræ quam daturus ſum uobis in hæreditatem offeretis deo panes i ſacrificio de farina mundiſſima.

Regū priō. Non ſunt hic panes: niſi panes oblatio capitulo. nis i ſacrificio quos nō cōueit comedere pueris: q̃a ſanctus eſt.

Regū. ii. ca. Tres iuuenes hauſerūt aquā de cisterna & Propheta obtulit ſacrificiū deo.

Abacuc. In fortitudine panis & aquæ ambulauit quadraginta diebus & q̃dragita noctibꝫ uſq̃ mōtē dei.

- P̄s. Iurauit dominus & non poenitebit eū tu
es sacerdos ī aeternum secundum ordinē
Melchisedech.
- P̄s. Petierunt & uenit coturnix: & pane cæ-
li saturauit eos.
- P̄s. Exortum est ī tenebris lumen rectis mi-
sericors & miserator domino escā dedit
timentibus se.
- Sapiētia. Cibauit illum dominus pane uitæ & ītel-
lectus & aqua sapientiæ salutaris potauit
eum & firmabitur in illo & nō flectetur
& continebit illū & nō cōfūdetur.
DE proditiōe seu uenditiōe Iudæ.
- Amos.ii. Super israel tribus sceleribus cōuertam
uel transferam super quartum non trans-
feram eo q̄ uendiderūt iustū p̄ argento.
- Zacharias. Et appenderūt mercedem meā triginta ar-
genteos & dixit dominus ad me ponite
illud in sâctuarium quo ap̄preciatus sum
ab eis.
- Ieremias. Peccatū Iudæ scriptū est stilo ferreo ī la-
pide adamantino.
- Isaias. Testis falsus non erit impunitus p̄ eo q̄
uendidit pro argento iustū.

P̃s. Traditus sum & nō egrediedar.

P̃s. Qui ædebat panes meos contra me leua
bit calcaneū suum.

DE CAPTIONE domini.

Sapiētia. Comprehendamus iustū: quia inutilis ē
nobis & contrarius operibus nostris: im
perat nobis præcepta legis & diffamat
nos p̃ceptis disciplinæ nr̃æ p̃mittit scien
tiā dei se habere & filium dei se facit.

Ieremias. Spiritus oris nostri Christus dominus
captus est pro peccatis nostris.

DE FUGA DISCIPULORUM.

Iob. Fratres mei recesserūt a me & non mei
quasi alieni præterierūt me.

Zacharias. Percutiā pastore & dispgēt oues gregis.

P̃s. Longe fecisti notos meos a me posuerūt
me in abominationem sibi.

P̃s. Elongasti a me amicū & proximū & no
tos meos a miseria.

P̃s. Omnes amici mei obliti sūt mei & ego
relictus sū iis q̃ q̃rūt animā meam.

P̃s. Cōsiderabā ad dexterā & uidebā & non
erat qui agnosceret me.

DE IMPRoperatōe & fremitu iudeorū.

Jeremias. Promittit scientiā dei se habere & filium
dei se facit.

Idē. Et præfert nouissima iustorū & gloriā
patrem deū se habere.

Si enim est uerus filius dei suscipiet eum
& liberabit eum de manu contrariorum
contumelia & tormēto interrogemus eū
ut sciamus reuerentiā eius morte turpis-
sima cōdemnemus eū.

Filius
boceri. Mittamus lignum in panem eius & era-
damus eū d' terra uiuentiū.

præuaricatione præuaricata est in me do-
mus iuda ait dominus negauerunt me &
dixerūt nō est ipse.

Idem. Reliqui domum meam facta ē mihi hæ-
reditas mea quasi leo ī silua dedit contra
me uocem suam.

Idē. Sup quē apuistis os uestrum & aduersus
quē laxastis līguas uestras.

P̄s. Sperauit in domino eripiat eū saluū fa-
ciat eū: quoniā uult eū.

P̄s. Quare fremuerūt gētes & populi medi-
tati sunt inania.

P̄s. Domine quid multiplicati sunt qui

tribulant me multi isurgūt aduersū me
multi dicūt aīx meæ nō est salus ipsi in
deo eius.

P̄s. Linguis suis dolose agebant iudica illos
deus.

P̄s. Ecce paruit iūstitiam concipit dolorē:
& peperit iniquitatem.

P̄s. Cuius maledictione os plenum est ama-
ritudine & dolo sub lingua eius labor &
dolor.

Psalms. Sepulchrum patēs guttur eorū liguis su-
is dolose agebāt uenenum aspidum sub
labiis eorū.

P̄s. Quorum os maledictione & amaritudi-
ne plenum est ueloces pedes eorum ad ef-
fundendum sanguinem.

P̄s. Aperuerūt sup me os suū sicut leo rabiēs
& rugiens.

P̄s. Quoniā circūdederunt me canes multi
cōsiliū malignatiū obsedit me.

P̄s. Aduersus me susurrabāt oēs inimici mei
aduersū me cogitabant mala mihi.

P̄s. Quia dixerunt inimici mei mala mihi:
Et qui custodiebant animam meam

cōsiliū fecerūt ī unū.

P̄s. Dicētes deus dereliquit eū p̄sequimini & cōprehēdite eū: q̄a nō ē q̄ eripiat.

DE FREMITV IVdeorum.

P̄s. Inimici mei dixerūt mala mihi moriet̄ & p̄ibit nomen eius.

P̄s. Multiplicati sunt sup̄ capillos capitis qui oderūt me gratis.

P̄s. Memor esto huius inimicus īproperavit domino & populus īsapiens incitavit nomen suum.

P̄s. Me expectauerūt peccatores ut p̄derēt me testimonia tua intellexi.

P̄s. Acuerūt līguas suas sicut serpētes: uenēnū aspidū sub labiis eorū.

P̄s. Posuerūt in cælū os suū & līgua eorū trāsiuit in terram.

DE VOLVNTARIA OBLATIO.
NE ET ACCESSV ad passionem.

Isaias. Oblatus ē: q̄a ipse uoluit & nō apuit os suum.

Idē. Dominus deus apuit mihi aurē. ego autē nō cōtradico retrorsū nō abii: corp̄ me ū dedi p̄cutiētibz & genas meas uelātibz.

faciem meam non auerti ab increpantibus & conspuentibus in me: dominus deus auxiliator meus: & non sum confusus: ideo posui faciem meam ut petram durissimam & scio quod non confundar.

Idē. Et desiderauimus eum despectum & no-
uissimum uirorum uirum doloris & scientem
infirmitatem.

Idē. Vere langores nostros ipse tulit & dolo-
res nostros ipse portauit & nos putauimus
eum quasi leprosum & percussum
adeo & humiliatum. ipse autem uulnera-
tus est propter iniquitates nostras attritus
est propter scelera nostra: disciplina pa-
cis nostrae super eum: & liuore eius sanati
sumus omnes nos quasi oves errauimus
unusquisque in uiam suam declinauit.

Hieremias. Domine demonstraisti mihi & cognoui
tu ostendisti mihi studia eorum: et ego qua-
si agnus mansuetus qui portatur ad uicti-
mam et cognoui: quia cogitauerunt super
me consilia dicentes mittamus lignum in
panem eius et eradamus eum de terra ui-
uentium et nomen eius non memoretur amplius.

Exultauit ut gigas ad currendam uiam
a summo caelo egressio eius & occurfus
eius usq; ad sumu eius.

P̃s. Tribulatio & angustia iuenerũt me mā
data mea meditatio tua est.

P̃s. Domine uim patior responde pro me &
qđ respondebit cū ipse fecerim.

DE INIQ VIS TESTIBVS.

P̃s. Insurrexerū in me testes iniq & menti
ta ē iniqtas sibi.

Surgentes testes iniq quæ ignorabam in
terogabant me.

DE FLAGELLIS & alapis domini.

Iob. Exprobrantes percusserunt maxillā meā
faciati sūt.

Ieremias. Dominus aperuit mihi aurem. ego autē
non contradico: corpus meum dedi p̃cu
rientibus & genas meas uelantibus faciē
meā non auerti ab increpantibus & con
spuentibus ī me.

Idē. Posui scapulas meas ad flagella & maxil
las meas ad alapas.

Idē. Dabit inq̃t p̃cutienti se maxillas satiabit
obrobriis.

Isaias. Sicut agnus corā tondente se nō aperuit
os suum.

P̄s. Et fui flagellatus tota die castigatio mea
ī matutinis. quoniā ego ad flagella para-
tus sū: & meditatio mea ī conspectu meo
semper.

DE CORONA SPINEA.

Canticor̄. Exite & uidete filia Ierusalē regē ī coro-
na q̄ coronauit eū mater sua

Ieremias. Spinis peccatorū suorū circūdedit me po-
pulus hic plantaui uineā electā expecta-
ui ut faceret uuas & fecit spinas.

DE SVrrectōe regū & potētū cōtra dñz

P̄s. Assiterūt Reges terræ & p̄cipes conue-
nerūt ī unū aduersus dominū & aduer-
sus Christū eius.

Dirūpamus uīcula eorū & proiciamus a
nobis iugū eorū.

P̄s. Circūdederūt me uituli multi: tauri pin-
gues obsederūt me.

Aperuerūt sup me os suū sicut leo rabi-
ens & nō rugiens.

Qm̄ circūdederunt me canes multi
cōsiliū malignātiū obsedit me.

P̃s. Pr̃icipes p̃secuti sũt me gratis & a uer̃o is
tuis nō formidauit cor meũ.

P̃s. Quoniã alieni iſurrexerũt aduerſũ me
& fortes q̃ſierũt aĩam meã & nō p̃poſue
rũt deũ ante cōſpectũ eorũ.

P̃s. Etenĩ federũt pr̃icipes & aduerſũ me lo
q̃bãt: ſeruus aut̃ tuus exercebat ĩ iuſtifi
catōibus tuis.

DE SILENTIO dñi tempore paſſionis.

Ieremias. Tacui & filui nunq̃d ſemp tacebo.

Iſaias. Obmutescit ſicut agnus corã tondẽte ſe
& nō aperiet os ſuum.

Idẽ. Non clamabit neq̃ audiet q̃s uocẽ eius ĩ
plateis.

P̃s. Poſui cuſtodĩã ori meo cũ cōſiſteret pec
cator aduerſũ me.

Obmutui & humiliatus ſum & filui.

Obmutui & non aperui os meũ.

P̃s. Anticipauerunt uigilias oculi mei turba
tus ſum & non ſum locutus.

P̃s. Et factus ſũ ſicut hō nō audiẽs & nō ha
bẽs in ore ſuo redargutiones.

Ego autẽ uelut ſurdus nō audiebam: &
ſicut mutus nō aperiens os ſuũ.

DE ARVNDINE QVA PERCVS
SVM FVIT caput domini.

Isaias. Arūdinem cōquaflatam conterēt.

DE PILato Iudice.

Et si īgrediebat ut uideret uana loqueba
tur: cor eius cōgregauit iniquitatem sibi.

Egrediebat foras & loquebat ī idipsū.

DE REPVLsione pretii domini.

P̃s. Veruntamen pretiū meū cogitauerunt
repellere.

DE DIVISIONe vestimentorum.

P̃s. Partiti sūt sibi uestimēta mea & sup uestē
meā miserūt sortem.

DE PORTatione crucis.

Isaias. Et factus est p̃cipatus eius super hume
rum eius.

Iacob. Portans ligna figurauit Christū ferentē
crucem.

DE CRVCIfixione seu passione dñi.

Isaias. Quasi ouis ad occisionē ductus ē & sicut
agnus corā tōdēte se nō aperuit os suū.

Idē. Quis est iste qui uenit de edon tinctis
uestibus de bosra iste formosus in stola
sua.

Idē. Occidetur Christus.

Idē. Pro eo qđ tradidit animam suam in mortem.

Idem. Expandi manus meas tota die ad populum incredulum.

Abacuc. Cornua ī manibus eius ibi abscondita est fortitudo eius.

Ieremias. Torcular calcaui solus & de gētibus nō est uir mecum.

Foderūt manus meas & pedes meos & diminuerūt oīa ossa mea.

Idē. Reliq domū meā diuisi hāreditatē meā tradidi animam meam in manu inimicorum eius.

Idē. Morte turpissima cōdemnemus eum.

Zacharias. Vos me configistis & dixistis ī quo confugimus te: uos me cōfigistis gens rota.

Idē. Aspexerūt in me die illa quem transfixerunt & plangent eū. quasi planctu unigeniti & dolebunt super eū: ut dolere solēt ī morte primogeniti.

Iob. Posuit me quasi signū circūdedit me lanceis suis.

Ps. Qui docet manus meas ad plū: posuisti

ut arcum aeneū brachia mea.

P̄s. Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Impinguaſti oleo caput meum & calix meus iebrians q̄ præclarus ē.

P̄s. Caſtigās caſtigauit me dominus & morti nō tradidit me.

P̄s. Expādi manus meas ad te aīa mea: ſicut terra ſine aqua tibi.

P̄s. Calicē ſalutaris accipiā & nomen domini in uocabo.

P̄s. Cōſiderabā ad dexterā & uidebā & non erat qui agnoſceret me.

P̄s. Vulnerauerūt ī cōpedibus pedes eius. Ferrū ptrāſit animam & uerbum eius.

Propheta. Erit uita mea pēdens ante oculos tuos.

P̄s. Eleuatio manuū mearum ſacrificium ueſpertinum.

P̄s. Quia eleuans aliſiſti me.

P̄s. Dominus regnauit a ligno.

DE CRVCIFISSIONE inter latrones.

Iſaias. Et cū iniquis deputatus eſt.

Abacuc. In medio duorū animalīū cognos cetis eū
DE PLAGIS DOMINI.

Zacharias. Quæ ſunt plage iſtæ in manibus tuis &

dicit his plagatus sum in medio domus
meæ inter eos q̄ diligebant me & leuauit
pastor meus calcaneū cōtra me.

Idē. Videbūt in quē trāssixerunt.

Ieremias. Tendit arcum suū & posuit me quasi si-
gnū ad sagittandū.

Iob. Cum uulnerauit lūbos meos cecidit me
uulnere sup uulnus.

P̄s. Foderūt manus meas & pedes meos & di-
minuerūt oīa ossa.

P̄s. Sup dolorē uulnerū meorū addiderunt
dolorem.

DE TITVLI inscriptione.

Ne deleueris tituli inscriptionem.

DE LATRONE saluato.

P̄s. Adiua me & saluus ero & meditabor ī
mandatis tuis semper.

DE ORATIONE dñi p peccatoribꝫ.

Isaias. Ipse peccata multorꝫ tulit & pro trāsgres-
sionibus orauit ut nō perirent.

Abacuc. Cum cōturbata fuerit aīa mea ī ira mea
misericordiæ meæ memor ero.

P̄s. Pro eo inq̄t q̄ eos diligebam aduersaban-
tur mihi: ego autē orabam p̄ eis.

Isaias. Deponēs omnes iniquitates orabat pro peccatoribus.

Idē. Circūspexi & nō erat auxiliator quāsi ui & nō fuit q̄ iuuaret.

DE POTATIONE FELLIS ET ACETI.

Moyſes. Vua eorū vua fellis.

Pſ. Ego te plantaui uinea mea & tu facta es mihi ī amaritudinem.

Pſ. Et dederūt in eſcā meā fel & in ſiti mea potauerūt me aceto.

DE MAGNA VOCE DOMINI IN CRUCE.

Pſ. Voce mea ad dominum clamaui & exaudiuit me de monte ſancto eius.

Pſ. Cum inuocarem exaudiuit me deus iuſtitia meā in tribulatione mea dilataſſi mihi: miſerere mei & exaudi orationē meam.

Pſ. Iſte pauper clamauit & dominus exaudiuit eū & ex omnibus tribulationibus liberauit eum.

Pſ. Laboraui clamans rauca facta ſunt fauces meae.

Pſ. Clamauit ad me & ego exaudiam eum
cum ipſo ſum in tribulatione eripia eū
& glorificabo eum.

Pſ. Cuſtodi aīam meā quoniā ſāctus ſū ſal-
uum fac ſeruū tuum ſperantem in te.

Pſ. Ego clamaui quoniam exaudiſti me in-
clina aurē tuam & exaudi verba mea.

DE OBSCuratione ſolis in plenilunio.

Occidet uobis ſol in meridie & tenebre-
ſcere faciam terram ī die luminis.

Ieremias. Exterrita eſt īquit q̄ pturit Ieruſalem &
afflicta eſt aīa eius occidit enī ſol cum ad
huc medius dies eſſet.

DE TERREMOTV ī morte dñi.

Pſ Commota eſt & contremuit terra fun-
damenta montium conturbata & cōmo-
ta ſūt: quoniam iratus eſt eis.

DE TEMPORE mortis domini.

Poſt ſeptuaginta duas ebdomadas occi-
detur Chriſtus.

DE MORTE DOMINI.

Ego dormiui & ſoporatus ſum.

Pſ. In pace ī idipſū dormiam & requeſcam:
quoniam tu domine ſingulariter in ſpe

constituisti me. Quoniam quę p̄fecisti
destruxerūt.

P̄s. Si ambulauero in medio umbrę mortis
nō timebo. quoniam tu mecū es.

P̄s. Impulsus euerfus sū: ut caderē & domi
nus suscepit me.

P̄s. Non uidebit interitum cum uiderit sapi
entes morientes simul insipiens & stulto
peribunt.

P̄s. Accedet homo ad cor altum & exaltabi
tur deus.

P̄s. Si dederō oculis meis somnū & palpebris
meis dormitationem.

P̄s. In pace in idip̄m dormiam & requiescā
quoniam tu domine singulariter in spē
cōstituisti me.

DE HORA mortis domini.

Ad uesperū demorabit̄ fletus eius.

DE MORTE DOMINI PROP
TER peccata nostra.

Isaias. Propter scelus populi mei p̄cussū ip̄sū.

Idē. Eo q̄ iniquitatem non fecit nec inuētus ē
dolus ī ore eius & dominus uoluit conte
rere eū in infirmitate.

Ipse peccata multorum tulit & p̄ trāsgressio-
ribus orauit ut nō perirent.

Idē. Si posuerit pro peccato animā suā uide-
bit semen lōgeuū & uoluntas domini in
manu eius dirigetur.

Idē. Vere langores nostros ipse tulit & dolo-
res nostros ipse portauit & nos putauimus
eum: quasi leprosum & percussū adeo &
uulneratum: ipse autem uulneratus est
propter iniquitates nostras. Attritus est
propter scelera nostra disciplina pacis
nostræ super eū & liuore eius sanati su-
mus omnes nos quasi oues errauimus
unusquisq; in uiam suam declinauit & do-
minus posuit in eo omnem iniquitatem
nostram.

P̄s. Quousq; irruitis ī hominē & īterficitis
uniuersi uos.

P̄s. Circumdederunt me dolores mortis pe-
ricula inferni inuenerunt me. Tribulati-
onem & dolorem inueni & nomen do-
mini inuocaui.

P̄s. Cōfortati sūt q̄ p̄secuti sunt me īiuste q̄
nō rapui tūc exsoluebam.

Pſ. Tu aut̃ eruiſti animā meā ut nō periret:
poſuiſti poſt tergū tuū oīa peccata mea.

Pſ. Quia nō ifernus cōfitebit̃ tibi neq; mors
laudabit te: nec expectabūt q̃ deſcēdēt in
lacū ueritatē tuam.

Pſ. Recubās dormiuit ut leo & ut catulus le
onīs ſaluos nos faciet domini exitus &
domini mors.

Pſ. Præciſa eſt uelut a texēte uita mea dum
adhuc ordirem ſuccidit me d̃ mane uſq;
ad ueſperam.

DE NON FRACTIS OSSIBVS.

Genefis. Os nō comminuetis ex eo.

Pſ. Cuſtodit dominus oīa oſſa eorū: unū ex
his nō conteretur.

DE PERCVSSione lateris & fluxu aq̃.

Pſ. Dirupit petrā & fluxerūt aquæ abierūt ī
ſicco flumina.

DE SEPVLTVRA.

Ieremias. Poſuerunt lapidem ſuper me.

Idē. Cōcluſit uias meas lapidibus q̃ dratis hæ
dificauit aduerſus me ut nō egrediar.

Pſ. Collocauit me ī obſcuris: ſicut mortuos
ſæculi anxius ē ī me ſpiritus meus ī me

turbatum est cor meum.

DE ADORATIONE DEMŪ SEPULCHRI Dñi.

Isaias. In illa die erit radix Iesæ que stat ī signū
populorum.

Ipsū gentes deprecabunt & erit sepul
chrū eius gloriosū.

Jeremias. In sepultura eius reuiuiscunt mortui.

P̃s. Introibimus in tabernaculū eius adora
bimus ubi steterūt pedes eius.

DE REDEMPTIONE NOSTRA

IN MORTE seu in sanguine domini.

FIGVRA VET̃ERIS testamēti uideli
cet q̃ q̃ mundari uolebāt a peccatis as
gebant sanguine.

Zachari. Tu quoq̃ ī sanguine testamēti tui rede
as misisti uinctos de lacu in quo nō ē aqua.

Idē. Cū egrediet̃ uir ab oriente: ecce aquæ re
dundātes a latere eius dextro.

P̃s. Flumina aquæ uiuētis egrediebātur d̃ uē
tre illius.

P̃s. Deus aut̃ Rex noster ante sæcula opera
tus est salutē ī medio terræ.

P̃s. Redemptōnem misit populo suo mādā
uit ī æternū testamētū suum.

FIGVRA VETERIS TESTAMÉti.
DE SERPENTE æneo eleuato ī quo qui
aspiciebāt salui fiebāt.

Isaias. Et uocabūt eū populus factus redempto
a domino deo nostro.

Spiritus domini sup me eo q̄ unxit me
ad annūtiādū misit me mansuetus misit
me ut mederer cōtritis corde & prædica-
rem captiuis indulgentiam: & clausis ap-
tionē ut prædicarē animū placabilē do-
mino & diē ultionis deo nostro: ut cōso-
larer omnes lugentes & ponerē fortitu-
dinē lugentiū syon: & darē eis coronam
p cinere oleū gaudii: p luctu palū laudis
p spū mœroris.

DE DESCENSIONE ad inferos & li-
beratōe parentū.

Penetrabo omnes īferiores ptes terræ &
aspiciā oēs dormiētes ī deum & illumina-
bo oēs sperātes ero mors tua: o mors ero
morsus tuus īfernæ.

Oseas. De manu inqt mortis liberabo eos & de
morte redimam eos.

Idē. Ego inquit capiā uadā & tollam & non

est qui eruat: uadens reuertar ad locum meum.

Ps. Attollite portas principes uestras & eleuami-
mini portæ æternales & introibit rex glo-
riæ. q̄s ē iste Rex gloriæ. Dominus for-
tis & potens dominus potēs ī prælio. At-
tollite portas principes uestras & eleuami-
ni portæ æternales & introibit rex gloriæ
Quis ē iste Rex gloriæ dominus uirtu-
tū ipse ē Rex gloriæ.
Ego dixi in medio dierū meorū uadā ad
portas inferni.

Ps. Vita mea ī inferno appropinquauit existia-
tus sū cū descēdi ī lacū fcūs sū sicut hō.
DE RESVRrectione domini.

Cāticorū. Cōsurge cōsurge brachiū domini.
Recubās dormiuit ut leo & ut catulus le-
onis q̄s suscitauit eū.

Ieremias. Quasi de somno suscitatus sum ī uita &
somnus meus dulcis mihi.

Isaias. Exurgā nūc dicit dominus: nūc exalta-
bor nūc sublimabor.

Ps. Ego dormiui & soporatus sū & resurre-
xerexi quoniā dominus suscepit me.

P̃s. Qui exaltas me de portis mortis: ut annuntie oēs laudes tuas ī portis filia syon
pp̃ misiam inopū & gemitū pauperū nūc
exurgā dicit dominus.

P̃s. Propter hoc lætatum est cor meū & lingua mea exultauit: quoniam caro mea
requiescet in spe: domine nō dereliquas
aīam meam ī inferno: nec dabis scūm tuum
uidere corruptōem.

P̃s. Nūc cognoui quoniā saluū faciet dominus
Christū suū exaudiet illū de cælo
suo ī potestatibus salus dexterae eius.

P̃s. Vitā petiit a te & tribuisti ei lōgitudinē
dierū ī sǎculū sǎculi.

P̃s. Non moriar sed uiuā & narrabo opera
domini.

P̃s. Eruisti domine ab inferno aīam meam
saluasti me a descendentibus ī lacū.

P̃s. Ad uesperū demorabit̃ fletus ad maturitū
lætitia.

P̃s. Quæ utilitas ī sǎguine meo dū descēde-
ro ī corruptionem.

Conuertisti plāctū meū ī gaudium cōci-
disti saccū meū & circūdedisti me lætitia

P̃s. Educes me de laqueo quem absconderūt
mihi. quoniam tu es protector meus.

P̃s. Verbū iniquū cōstituerūt aduersum me
nunqt q̃ dormit nō adiiciet ut resurgā
Tu aut̃ domine miserere mei & resusci-
ta me & retribuam eis.

Me aut̃ pp̃ inocētiā suscepisti & confir-
masti in cōspectu tuo ī æternum.

P̃s. A finibus terræ ad te clamaui dū anxia-
ref cor meū in petra exlasti me.

P̃s. Dominus iudicabit fines terræ & dabit
imperium regi suo & sublimabit cornu
Christi sui.

P̃s. Exurge domine deus noster ī præcepto
quod mandasti & sinagoga populor̃ cir-
cundabit te.

Et pp̃ hāc ī altū regredere dominus iudi-
cabit populos.

P̃s. Quantas ostendisti mihi tribulationes
multas & malas & conuersus uiuificasti
me & de abissis terræ iterū reduxisti me

P̃s. De cælo auditū fecisti iudicium tuū ter-
ra tremuit & q̃euit.

Cū s̃geret ī iudicio deus & saluos facerēt

omnes mansuetos terræ.

P̃s. Nūq̃d mortuus facies mirabilia aut me-
dici resuscitabunt te & cōfitebunt tibi.
Nūquid narrabit aliq̃s ī sepulchro misē-
cordiam tuam & ueritatē tuā ī p̃ditione.
Nūqt cognoscetur in tenebris mirabilia
tua & iustitia tua in terra obliuionis.

P̃s. Trāsiuimus p̃ ignē & aquam & eduxisti
nos in refrigerium.

P̃s. Lapidē quē reprobauerūt ædificātes: hic
factus est caput angeli.

P̃s. Tāq̃ sp̃s procedens de thalamo suo.

P̃s. Leuabo ad cælū manū meam & dicam ui-
uo ego ī æternum.

P̃s. Vocē meā audi s̃m misēcordiam tuā do-
mine: & secūdū iudiciū tuū uiuifica me.
Iudica iudiciū meū & redime me p̃ elo-
quium tuum.

Misericordiæ tuæ multæ domine s̃m iu-
diciū tuū uiuifica me.

P̃s. Illumina oculos meos ne quādo obdor-
miam ī morte: ne quādo dicat inimicus
præualui aduersus eum.

P̃s. Surge domine ī regem tuam: & tu archa

sanctificatōis tuæ.

P̄s. Domine probasti me & cognouisti me
tu cognouisti fessioem meam & resur
rectionem meam.

Dinumerabo eos & sup arena multipli
cabunt refrexi & adhuc sum tecū.

P̄s. In pace in idip̄m dormiā & req̄esca. quo
niam tu domine singularit̄ ī spe consti
tuisti me.

P̄s. Scitote quoniam mirificauit dominus
sanctū suū: dominus exaudiet me cū cla
mauero ad eum.

P̄s. Q̄m̄ ī me sp̄auit liberabo eū p̄regam eū
quoniam cognouit nomen meum.
Clamauit ad me & ego exaudiā eū cum
ipso sū in tribulatione eripiā eū & glori
ficabo eum.

P̄s. Impleat dominus oēs petitōes tuas nunc
cognoui: quoniam saluū fecit dominus
Christū suum.

Dominus adiutor meus & protector me
us ī ipso sp̄auit cor meū & adiutus sum.
Et re floruit caro mea & ex uolūtate mea
cōfitebor ei.

Exurge gloria mea exurge psalterium
exurgam diluculo.

Exurgat deus & dissipet inimici eius & fu-
giat eum qui oderunt eum a facie terrarum.

DE TEMPORE & hora resurrectionis domini.

Oscas. Venite reuertamur ad dominum: quia ipse
ueniet & saluabit nos uiuificabit nos
post duos dies in die tertia suscitabit nos.

Quasi diluculo parato est egressus eius.

Ps. Exurge gloria mea exurge psalterium me-
um exurgam diluculo.

DE RESURRECTIONE sanctorum cum domino.

Viuificabit nos post duos dies & die ter-
tia suscitabit nos & uiuemus in conspectu
eius & sequemur eum.

DE ASCENSIONE domini.

Isaias. Intelligite ecce seruus meus exaltabitur ele-
uabitur & sublimis erit.

Idem. Nunc exaltabitur nunc sublimabitur.

Daniel. Aspiciet in visu noctis & ecce in nubibus
caeli quasi filius hominis ueniebat & usque ad
antiquum dierum peruenit & in conspectu eius
obtulerunt eum.

Isaias. Iurauit dominus ueritatem David & non

fraudabit eū d' fructu uētris tui: ponā su
p sedē meā & dedit ei potestātē & regnū
& oīs populus tribus & līguā sūient ei.

Propheta. Reges terræ cātate deo & psallite dño qā
ascendit sup cēlos cēlorū ad orientem.

Idē. Vīsi sūt gressus tui deus: sūt ita ut gressū
dei nostri.

Ecce hic saliens sup mōtes trāsiliēs colles

Amos. Aedificauit ī celo ascensum suum.

P̄s. Ascendit dominus ī altū captiuam duxit
captiuitatem dedit dona hominibus.

P̄s. Iubilate deo & glorificate nomen ei: qā
ascendit de p̄tibz orientis dñs ē nomē illi.

P̄s. Iubilate deo qui ascendit sup tronū celi
ad orientem.

Ascendit dominus ī iubilo et dominus ī
uoce tubæ. Vidi hoīem ascendentem de

P̄s. corde maris et puenit usque ad cælum.

P̄s. Quoniam eleuata ē magnificētia tua us
que ad cēlos.

Ascendet dominus sup cherubin et uo
labit sup pennas uentorum.

Semel iurauī ī scō meo semē eius in ater
nū manebit.

Et tronus eius sicut sol in conspectu meo &
sicut luna perfecta in diebus suis & testis in
caelo fidelis.

P̃s. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis.
Regnavit dominus super omnes gentes.
Psallite deo qui ascendit super caelum caelorum
ad orientem.

Qui ponis in nube ascensum qui ambulat super
pennas ventorum.

P̃s. Domine dominus noster quam admirabile
est nomen tuum in universa terra.

DE EXALTATIONE domini.

Sapiëntiæ. Exaltauit illum apud proximos suos in medio
ecclesiæ apert os suum & impleuit eum spiritu sa-
piëntiæ & intellectus stolæ gloriæ induit eum in
cūditatē & exultatōem thesaurizauit su-
per eum & nomine æterno hereditauit illum do-
minus deus noster.

P̃s. Tu autem domine susceptor meus & glo-
ria mea & exaltans caput meum.

P̃s. Domine dominus noster quam admirabile est
nomen tuum in universa terra.

P̃s. Quoniam eleuata est magnificentia tua super
caelos.

- P̃s. Dominus p̃s h̃ereditatis meæ & calicis mei tu es q̃ restituis h̃ereditatē meā mihi: funes ceciderūt mihi ī pr̃claris & enī h̃ereditas mea pr̃clara est mihi.
- P̃s. Magna gloria eius in salutarī tuo gloriā & magnū decorē impones sup̃ eum.
- P̃s. Sedes tua deus ī s̃aculū seculi uirga directionis uirga regni tui.
- P̃s. Accedet homo ad cor altū & exaltabitur deus.
- P̃s. Beatus quē ellegisti & assūpsisti h̃itabit ī atriis tuis.
- P̃s Tenuisti manū dexteram meam & ī uoluntate tua deduxisti me & cum gloria suscepisti me.
- P̃s. Iurauit dominus Dauid ueritatem & n̄ fraudabit eū de fructu uentris tui ponā super sedem meam.
- P̃s. Quoniam pr̃uenisti eū ī benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso.
- P̃s. Exaltare domine ī ueritate tua cantabimus & psallemus uirtutes tuas.
- P̃s. Exaltare sup̃ oēs c̃elos deus & sup̃ omnē

terram gloria tua.

P̃s. Cōuertere animam meā ī requiem tuā: q̃a dominus benefecit mihi.

P̃s. Qm̃ ī me sperauit liberabo eū p̃tegā eū quoniā cognouit nomen meum.

Clamauit ad me & ego exaudiam eū cū ipso sū ī tribulatione eripiā eū & glorificabo eum.

Lōgitudine dierum replebo eū & ostēdā illi salutare meum.

P̃s. Regnū tuū regnū oīum s̃culorū & dñatio tua ī omni generatōe & generatōem

P̃s. Exurge domine deus meus et exaltetur manus tua ne obliuiscaris pauperē.

P̃s. Cōstituit eū dominū domus suæ & principem oīs possessionis suæ.

Vt erudiret p̃cipes eius sicut semetipsū & senes eius prudētiā doceret.

Isaias. Et uocabitur nomen eius admirabilis cōsiliarius: deus fortis pater futuri s̃culi: princeps pacis: multiplicabitur īperiū eius & paci eius nō erit finis super solium Dauid & super regnum eius sedebit ut confirmet illud & corroboret ī iudicio & iu

stitia a modo usque in sempiternum.

DE MISSIONE SPIRITUS sancti.

Zaccharias. Effundam super domum David & super habitantes
Israel spiritum gratiae.

Ioel. Post haec effundam de spiritu meo super
omnem carnem & prophetabunt filii ve
stri & filiae vestrae. Iuvenes vestri uisiones
uidebunt & Senes vestri somnia somnia
bunt & super seruos meos & ancillas me
as in diebus illis effundam de spiritu meo.

DE DAMNATIONE IVDE & ac
ceptione in eius locum.

Ps. Fiant dies eius pauci et Episcopatum eius
accipiat alter.
Fiant filii eius orphani et uxor eius
uidua.

DE DISCIPVLIS MISSIS PER
ORBEM.

Ieremias. Ego mittam piscatores multos dicit do
minus et piscabunt eos.

Idem. Et mittam uenatores et uenabunt eos de
montibus collibus et cauernis.

Idem. Dabo vobis pastores iuxta cor meum et
pascent vos scientia et doctrina.

Jeremias. Veni inquit ut congregarem eos ex omnibus gentibus & linguis ut ueniāt & uideāt gloriam meam & ponam in eis signum & mittam ex eis ad gentes in maria Africam & Libyam tenentes sagittam & insulas longe ad eos qui non audierunt de me & non uiderunt gloriam meam.

P̃s. Non sunt loquelæ neque sermones: quorum non audierunt uoces eorum.

P̃s. Annuntiauerunt opa dei & facta eius intellexerunt.

P̃s. A solis ortu usque ad occasum laudabile nomen domini.

P̃s. In omnem terram exiuit sonus eorum & in fines orbis terræ uerba eorum.

DE CONSERVATIONE discipulorum

P̃s. Memor esto congregationis tuæ quam possedisti ab initio.

P̃s. Ego dixi dii estis & filii excelsi omnes.

P̃s. Nolite tangere christos meos & in Prophetis meis nolite malignari.

DE BAPTISMO iuxta mandatū dñi.

Isaias. Obstupuerunt super te multi gloriosus erit aspectus eius inter uiros & forma eius

iter filios hominum. Iste asperget multas gentes.

Idē. Haurietis aquas ī gaudio de piscinis Saluatoris lauamini mundi estote.

Ezechiel. Omnes sitientes venite ad aquas. Effūdā sup uos aquā mūdabimini ab oībus inquinamentis uestris.

In die illa īqt erit fōs patēs domui David & hītātibō ī Ierusalē ī ablutōe peccatorū

Idē. In die illa exhibūt aq̄ uiuæ īmediū eorū ad mare orientale & mediū earū ad mare nouissimū. ī die illa erit dominus unus & nōm eiū unū: & fuerit oīs trā usq̄ ad destīnū.

Ezechia. Sāctificabo nomen meū magnū ut sciāt gentes q̄a ego dominus dū sātificatus fuero ī uobis corā eis tollam uos de gentibus & cōgregabo uos de uniuersis terris īfūdā sup uos aquam mūdā & mūdabimini ab oībus inquinamentis uestris & ab uniuersis idolis uestris mundabo uos.

P̄s. Asperges me domine isopo & mūdabor lauabis me & sup niuem dealbabor.

Zacharias. Cōueri me ad portā domo dñi & ecce aq̄ egrediebāt subtrus limen domo ad oriētē

domus aut respiciebat ad occidentem aq
aut descēdebāt ī latus tēpli ad meridiē ad
extremum altaris et cōuerſi me ad uiam
fōtis portæ exterioris quæ respiciebat ad
orientē & ecce aq redūdans a latere dex
tro & traduxit me per aqs: & ait ad me aq
istæ q egrediūt orientales & descēdūt ad
plana desti itrabūt mare & exhibūt & sati
abit oīs aīa uiuens quæcunquē respicit &
quocūq; uenerit totiens.

DE ABOMINATIONE iudeorū &
sacrificiū suorum.

Primo. Nō offeretis uos sacrificiū panis: quoniā
panes uestri tristitiæ sūt & q cūq; comede
rit ex eis cōtaminabitur.

Nō est mihi ultra uolūtas ī uobis & sacri
ficiū nō accipiam de manibus uestris.

Isaias. Quid mihi ī multitudine uictimarū ūrā
rū quid multiplicatis sacrificiū mihi de
arietibus et carnem hyrcorū. Ego enī cō
templi saguē uitulorū carnes arietū et
hyrcorū cum præstaueritis ea coram me
qs recipiet ea a uobis: qā odiuite ea ani
ma mea si eleuaueritis manus uestras ad

me auertā uultū meū a uobis āmodo nō
deturpetis sanctos meos frustra nō offe-
retis ultra sacrificiū. quoniā icēsū uestrū
& sollemnitates uestras & sabbata uestra
nō accipiā a uobis: q̄a odiuit ea aīa mea.
Sieleuaueritis manū uestras a me auer-
tā uultū meū a uobis. Et si multiplicaue-
ritis orōnes nō exaudiā illas. qm̄ manus
uestre sāguine plenæ sūt & ōe sacrificiū
uestrū: sicut cadauer fetidū ī īgressu por-
tæ atrii exterioris & q̄ iugulauerit mihi
taurū: sicut q̄ decolauerit hominē ī sacri-
ficiū hyrcū: sicut q̄ obtulerit sanguinem
porci.

Idē. Qui imolat bouē quasi q̄ īterficit uirū:
qui mactat pecus quasi q̄ excerebret ca-
nē: q̄ offert oblatōem quasi q̄ filiū offerat
q̄ rector quasi q̄ benedicat ī dolo.

Idē. Facta sūt morticinia eorū quasi in medio
platearum.

Ieremias. Quid mihi thus de saba offertis & ca-
lamum suaue electum de terra lon-
ginqua holocausta muta uestra non
sunt accepta mihi & uictimæ uestre

nō placuerūt mihi pp hoc dicit domino
ecce ego dabo populū istū ī ruīnā et ruēt
ī eis p̄res et filii simul uicinus et p̄ximus
DE EXECRATIONE iudeorum.

Isaias. Cecidit cæcitas sup Ierusalē quousq̄ intra
uerit plenitudo gērium.

Idē. Audientes audient et nō ītelligent: et ui
dentes uidebūt et nō cognoscēt. ā crassata
sūt enī corda gentis istius.
Cognouit bos possessorem suū: et asinus
p̄sepe domini sui. populus autē meus n̄
intellexit me.

Idē. Educ foras gētem cecā habentem ocu
los cecos et surdas aures: et ecce post eos
omnes gentes cōgregatæ sūt.
Erit uobis Propheta tanq̄ liber clausus
q̄ tūc dabit̄ nesciētī et dicet non sum ego
lēctor.

Expectaui ut facerent iustitiam. fecerūt
aut̄ iniquitatem.

Tota die expādi manus meas ad populū
nō credentem et cōtradicentem q̄ ambu
labat uias nō bonas.

Auditione audietis & non intelligetis &

cernentes uidebitis & nō scietis īcrassatū
est enī cor populi huius.

Idē. Audite cali auribus p̄cipe terra quia do-
minus locutus est: filios enutriui & non
cognouerūt me.

Audite audientes & nolite ītelligere ui-
dete uisionem & nolite cognoscere.

Excæca cor populi huius & aures eorum
aggraua & oculos eorum claude ne for-
te uideant oculis suis & auribus suis au-
diant & corde intelligant & cōuertant &
sanem illos.

Q̃ peccare faciebat homines in uerbo &
declinauerūt frustra a iusto.

Prius ad syon dices ecce adsū & uide &
non erit ex illis quisq̃ q̃ ītret cōsiliū.

Si nō credideritis nō intelligetis.

Ieremias. Miluus cognouit tempus suum: turtur
hyrundo & ciconia custodiūt aduētum
suum. populus autem domini nō cogno-
uit iudiciū eius.

Idē. Peccatum Iudæ scriptum ē stilo ferreo ī
lapide adamantino & extēsū ē sup alitudi-
nem cordis eorum.

Idē. Audi populus stulte q non habes cor & habētes oculos non uidetis: & aures nō. auditis.

Idē. Audite uocē tubæ & dixerūt non audiemus pp hoc audite gentes.

Idē. Audite hæc populus stulte & sine corde oculi sunt illis & non uidebūt: aures sūt illis & non audiēt: an me non timebitis: an faciem meam non formidabitis: qui constitui terminum maris arenam imperium æternum & non trāsgredietur illd curuabitur & non poterit ultra: resonabunt fluctus eius & non trāsgrediētur. Populo aut huic factū est cor inobediēs & incredulum.

Idē. Sicut mutare non potest æthyops pellē suam: nec pardus uarietates suas: ita & ip si duritiem suā.

Idē. Quomodo dicitis sapiētes sumus: lex domini nobiscum est: uere confusi sunt sapientes eorum & capti. uerbū enī domini piecerūt & spes nulla est eis.

Idē. Quis dabit me in solitudine diuersorū Ieremias. uiatorum & reliquam populum meum

& recedam ab eis : quia omnes adulteri
sunt cætus præuaricatorum & extendit lin-
guam suam: quasi arcum mēdatii & nō
ueritatis.

Daniel. Claude smones & signa librū & iuolue
prophetias.

Idē. Clausi signatiq; sūt smones usq; ad tēpo
cōsumatōis quousq; addiscāt ultro & im-
pleatur uisio & cognoscant oīa.

Ieremias. Holocaustamata uestra addite uictimis
uestris. comedite carnes: q̄a non sū locu-
tus patribus uostreis & non præcepi eis
diem qua eduxi eum de terra Aegipti d̄
uerbo holocaustamatum & uictimarum
Sed hoc uerbum præcepi eis dicens. Au-
dite uocē meam & ero uobis deus & uos
eritis mihi populus & ambulate ī omnia
quæ mandauī uobis et bene erit uobis et
non audierunt nec inclinauerunt aurē
suam: sed abierunt in uoluptatibus suis
et in prauitate cordis sui mali.

Ieremias. Scribam inquit multiplices leges meas
quæ uelut alienæ computatæ sunt hosti-
as afferent imolabūt carnes et comedēt

et dominus nō suscipiet eas.

Non libabunt īquit uinum domino nec
placebūt ei sacrificia eorum : quasi panis
ludentium omnes qui comedēt eum cō
taminabuntur & non introibunt in do-
mo domini.

Ezechiel. Filii hominis in medio domus exasperā
tis habitantes qui oculos habent ad ui-
dendum & non uident: & aures habent
ad audiendū & nō audient.

Ioel. Interiit de domo dei uestri sacrificium
& libatio.

P̄s. Filii alieni mentiti sunt mihi inueterati
sunt & claudicauerunt a semitis suis.

P̄s. Obscurentur oculi eorum ne uideant &
dorsum eorū sēp incurua.

DE VLTione iudeorū tēpore Tiri.

Isaias. Calcaui eos ī ira mea & ī furore meo cō-
culcaui eos.

P̄s. Dies ultionis uenit annus retributionis
meae.

Idē. Contere contritione uasis subtilis ī quo

non remaneat pars ad portandum car-
bones ignis nec ad hauriēdū guttā aquæ
Relicta est ī urbe solitudo & sibilabit ter-
ra eorū sibilo usq; in æternum.

Idē.

Interficiet te deus israel & uocabit suos
suos nomine alio.

Expectaui ut uinea mea israel daret uuas
& ipsa dedit spinas propter quod addu-
cam q; destruat illā calcatione.

A quo transmigrabo nisi a populo meo
Ruit iquit israel & ludas cōcidit: q̄a lin-
gua eorū cōtra dominum.

Semen pessimū præparate filios uestros
occisioni iniquitate parētum suorum.

Et erit ad lapidem offensionis & ad pe-
tram scandali duabus domibus israel in
laqueum & ruinam habitātibus israel.

Vos qui reliquistis dominū numerabo
oēs gladio & omnes corde corruetis.

Ecce serui mei comedēt & uos esurietis.

Educ foris populū meū cæcum oculos
habentem & aures surdas omnes gen-
tes cōgregatæ sunt simul & collectæ sūt
tribus.

Domine deus meus es tu & exaltabo te
confitebor nomini tuo. quoniam fecisti
mirabilia & cogitationes antiquas fide-
les: quia posuisti ciuitatem: tumulum: vr-
bem fortem in ruinam & domum alie-
norū ut non sit ciuitas & in sempiternū
nō hædificetur sup hoc laudabit te popu-
lus fortis ciuitas gētiū robusta tenebit te
Isaias. Et aspersus est sanguis eorum sup uesti-
menta mea & omnia indumēta mea co-
inquinata sūt dies enī ultōis ī corde meo &
annus retributōis meæ uenit.
Et dimittetur nomen uestrum in iuramē-
tis electis meis. uos autem īterficiet & ser-
uos suos uocabit nomine alio. In quo q̄
benedictus ē sup terrā benedicet a dño
& q̄ iurat ī terra iurabit ī domino.
Ipse redemit eos & portauit eos & eleua-
uit cunctis diebus. ipsi autē ad iracūdiam
prouocauerunt & affllexerunt spiritum
eius & uersus est eis in inimicum & ipse
debellabit eos.
Quis est hic liber repudiū matris uestre
quo dimisi eā aut quis est creditor meus

cui uendidi uos. ecce enī iniquitatibus vris
dimisi matrem uestram. qm̄ ipsa nō est
uxor mea nec ego uir eius.

Terra uestra deserta: ciuitates uestre suc-
cēsa igni regionē uestrā ī cōspectu v̄ro
alieni deuorabūt & desolabuntur sicut
ī uastitate hostili & derelinq̄tur filia syō
sicut umbraculū in uinea.

Sup̄ uuam inq̄t populi mei spinæ & ue-
pres adheserunt: quanto magis sup̄ oēs
domos gaudii & exultatōnis. domus enī
dimissa est & multitudo vrbis derelicta
trabes & palpitatio factæ sūt sup̄ spelun-
cas usq̄ ī æternum.

Dominator dominus auferet a Ierusalē
& iudea iudicem prophetam & principē
Desolabitur israel & corruet domus san-
cta. Fiet terra uestra deserta & ciuitates
uestre succēsa igni.

Vox dñi reddēs t̄ributōem īimicis suis
Vsq̄ quo domine & dixit quousq̄ sint ci-
uitates eorū deserta & maneat domus sine
habitatore.

Isaias. Domine deus exaltabo nomen tuū: qm̄

posuisti ciuitatem in tumultu & domum in confu-
sionem ut non sit usque in seipiternum. Cōci-
pietis errorem & patiemini spiritus uester ut
ignis uorabit uos.

Erunt campestria in caulas gregem & ual-
lis ager in cubile armentorum populo meo
quod requirit me: & uos quod reliquistis dominum
numerabo uos gladio & omnes mercede
corruetis.

Facta est mihi hereditas mea quasi leo in
spelunca dedit contra me uocem suam: ideo
odiui eam. Nunquid auis discolor heredi-
tas mea: nunquid auis distincta propter totum. ueni-
te congregamini omnes bestie terre prae-
parate ad deuorandum.

Propter me exterminata est omnis terra eorum.
Effudit dominus super populum suum indigna-
tionem furoris sui & forte bellum & combus-
sit eum in circuitu & non cognouit & succen-
dit eum & non intellexit.

Facti sunt mihi filii mei dispediti: quonia
inualuit inimicus in eis.

Quos educaui & nutriui inimicus con-
sumpsit eos.

Reliqui domū meam diuisi hæreditatem
meam quasi leo ī silua dedit cōtra me vo-
cem suam ppea odiui eam.

Jeremias. Quia oblitus ē mei populus meus frustra
labētes ī uiis suis ut ambularē p uias ī iti-
nere nō trito ut fieret terra eorū ī desola-
tōe & ī sibilū spētū oīs q trāsibit p eā ob-
stupescet & mouebit caput suū: sicut uētō
urens diligam eos.

Tu autē domine Sabaoth iudicas iuste: &
probas renes & corda ut uideā ultionem
tuam ex eis. tibi enī reuelauī aīam meā.

Derelinquā populū meū & recedā ab eis
Derelinquā uos & ciuitatē vrām quā dedi
uobis & patribus ur̄is & dabo uos ī obro-
briū sēpitemnū & ignominiā æfnam quæ
nūquā delebitur.

Heomenias īqt & sabbata vr̄a odiuit aīa
mea. Si steterit Moyses & Aarō & sacer-
dotes tenentes legē nesciuerint me & pa-
stores puaricati sūt ī me ppea in iudicio
adducā & cōtēdā uobiscū & cū filiis vr̄is
disceptabo. Quare ergo factus es ī prādā
sup eū rugiet leones dederūt uocē suam:

posuerūt frā eius ī solitudinē & ciuitates
eorū exustæ sūt & nō ē q̄ habitet ī eis.

Samuel coram me non ē aīa mea ad po-
pulū istū: eiice illos a facie mea & egrediāt

Quia mei oblitus es ecce ego annuntia-
bo iustitiā meā & opa tua nō pderūt tibi

Sic cōterā populū istū & ciuitatē istā sic
cōterit uas figuli quō nō pōt restaurari.

Ciuitates uestre clausæ sūt & trāslata est
oīs ludua transmigratione pualida.

Docete filios uestros & filias uestras fletū
& plāctū. qm̄ morsegressa ē p portas vras

Vocat eos argentū reprobū.

Patres nostri peccauerūt & non sūt. nos
aūt iniquitates eorū exoluimus.

Ascendite muros eiō & dissipate auferte
propagines eiō: q̄a nō sūt domini: praua

ricatōe præuaricata ē ī me domus iuda.

Dicit dñs regnauerūt & dixerūt n̄ ē ipse.

Ecce s̄mo domini factus est eis ī obro-
briū: quia nō receperūt illud.

Salamon. Quando iustus recipiet iudiciū ubi erūt
impīi & peccatores.

Daniel. Postq̄ occisus fuerit Christus regnabit

desolatio perpetua.

Idē. Post ebdomadas. Lxxii. occidet Christo
& nō erit pplus eius & ciuitatē & scūariū
dissipabit cū duce uēturo & finis eis uasti-
tas & post statutā desolatōem deficiet ho-
stia & sanctuariū & ī templo erit abomia
tio desolationis & usq; ad cōsumatōem
& finem pseuerabit desolatio.

Da. Septuaginta duæ ebdomadæ abbreviate
sūt super populum tuum & super urbē
sanctam tuam & consumetur preuarica-
tio & finē accipiat peccatū & deleatur ini-
q;tas et adducat iustitia sēpiterna et īple-
at uisio et pphetia et ūgat sancto sctoꝝ
Domus Israel cadet et nō ē qui exurgat
eam.

Amos. In planctū domus Israel cecidit nō adii-
ciet nō resurget domus Ierusalē piecta
est ī terrā et nō est q; suscitet eam.
Venit finis sup populū meū israel non
adiiciam ut pertranseam per eum.

Moyfes. Erunt gentes in capite et populus incre-
dulus in cauda.

Osea. Ve inquit eis quoniam recesserunt a me

uastabuntur quia prauaricati sunt in me
ego redemi eos et ipsi locuti sunt contra
me mendacia: ego exaudiui eos & conforta
ui brachiū eorū & ipsi in me cogitauerunt
malitiā reuerſi ſūt ut eſſet abſq̃ iugo fa
cti ſūt quaſi arcus dolofus abiecit eos de
us meus: q̃a nō audierūt eū & erūt uagi
in nationibus.

Zachariās. Inualuerūt ſup me uerba ūſa dicit dñs.

De utero. Dabit dominus pluuiā & cinis deſcēdet
ſup te donec tradat te & deleat.

Propheta. Auditōe audietis & nō itelligetis & cer
nētes uidebitis & non ſciētis. Icrasſatū eſt
enī cor populi huius.

Propheta. Auferte a Iudea & a Ierusalem ualidū &
fortē iudicē & prophetā et ſapiētē de ar
chitectis et prudentem eloquum miſſici.

Idē. Ceſſare faciā oē gaudiū eio et ſabbata eio

Ezechiel. In nihilū rēdgā et nō eris et q̃ſita nō iue
nieris uſq̃ in ſempiternū: decus quoq̃ vr
bis ruina ppetua.

Hæc eſt inquit ciuitas glorioſa hītans in
confidētia quæ dicebat in corde ſuo ego
ſum extra me et non eſt alia amplius

quō facta es ī destrū cūbile. bestiae: oīs qui
transibit p̄ eā sibilabit & mouebit manū
suam ut prouocatus & redempta ciuitas
quoniam nō audisti uocē & nō suscepisti
disciplinam.

Amos. Cecidit israel & nō resurget: uirga israel
prostrata est & nō eleuabitur.

Idē. Et ueniet eis tribulatō & non saluabitur
q̄ effugerit ex eis & si abscederūt ī mōtē
carmeli: īde manus mea præcipitabit eos
& si descēderint ī profundū maris illuc
mittā sp̄ntes & mordēt eos: & si abierūt
ī captiuitatē corā īimicis suis ibi manda-
bo gladiū & occidet eos ponā oculos me-
os sup̄ eos ī malū & nō ī bonū.

Filius botri. Erūt filii israel sine p̄cipe & sine lege.

P̄s. Nō sic impii nō sic: sed tanq̄ puluis quē
proicit uentus a facie terræ.

Qm̄ tu pcussisti oēs aduersātes mihi si-
ne causa dentes peccatorū contriuiisti.

Occidisti oēs q̄ opant iniquitatem p̄des
omnes qui locuntur mendaciū.

Decidāt a cogitatōibz suis sm multitudi-
nē impietatum eoz expelle eos quoniam

icitauerūt te domine.

Consumetur nequitia eorum.

Nisi conuersi fueritis gladium uibrabit
arqum suū tetēdit & parauit illum.

Et in eo parauit uasa mortis sagittas suas
ardentibus effecit.

Lacū apuit & effodit eū & icidit in foucā
quam fecit.

Conuertetur dolor eiūs ī caput eiūs & ī
uerticem ipsius īiquitas eiūs descēdet.

Increpasti gentes & petiit impius nomē
eorū dedisti in æternum & ī saculū saculī
inimici defecerūt framea & ī finem ciui
tates eorū destruxisti.

Periit memoria eorū cū sonitu dominus
ī eternū pmanet.

Exultabo ī salutari tuo quoniā īfixæ sūt
gentes in interitu quem fecerunt.

In laqueo isto quē fecerūt cōprehēsus est
pes eorum.

Cognoscetur dominus iudicia faciēs in
operibz manū suarū cōphēsus ē peccator

Conuertantur peccatores in infernū oēs
gentes quæ obliuiscūt dominū.

P̄s. Persequar inimicos meos & cōprehendā
illos & non cōuertar donec deficient.
Cōfringā illos nec poterūt stare cadent
subtus pedes meos.

Inimicos meos dedisti mihi & odientes
me dissipasti.

Clamauerūt ad dominum nec erat q̄ sal
uos faceret nec exaudisti eos.

Cōminuā eos ut puluerem ante faciē uē
tri ut lutū platearū delebo eos.

Ponas eos ut clibanū ignis ī tēpore uul
tus tui dominus in ira sua cōfbabit eos.

P̄s. Et deuorabit eos ignis fructū corū de ter
ra perdes & semen eorū de filiis hominū
Qui nō itellexerūt opando & ī ope ma
nū eius destrues & nō hādicabis eos.

P̄s. Dilexi malitiam sup̄ benignitatem iniq̄
tatem magis q̄ loqui equitatem. Propte
rea deus destruet te in finem euellet te de
tabernaculo tuo & radicem tuam de ter
ra uiuentium.

P̄s. Sicut deficit fumus deficient.
Fluit cera a facie ignis sic pereant pecca
tores a facie dei.

Verūm deus cōfrīget capita īmīcorū īno
rū uerticē cēli perābulātū ī delictis suis
P̄s. Fiant mensa eorū corā ipsis ī laqueū & ī
retributiones & ī scandalum.

Obscurentur oculi eorū ne uideāt & dor
sum eorū semper īcurua.

Effūdes sup eum irā tuā & furor irę tuę
cōprehēdat eos fiat hītatio eorū destā & ī
tabernaculis eorū nō sit q̄ habitet.

Quoniam quē pcussisti persecuti sunt &
sup dolorē uulnerū addiderunt.

Appone inīqtatē sup inīqtatem eorū & ī
tereāt ī iustitiā tuam.

Deleantur de libro uiuentiū & cū iustis
nō scribantur.

P̄s. Deus uenerūt gentes ī hāreditatē tuam:
polluerūt tēplū sanctū tuū posuerūt le
rusalem ī pomorū custodiam.

Posuerūt morticinia suorū tuorū escas uo
lātībꝫ cēli carnes sāctorū tuorū bestiis trā
Effunderunt sanguinem ipsorum tanq̄
aquam in circuitu Ierusalem & non erit
qui sepeliret.

Facti sumus obrobriū inimicis nostris.

Subsanatio & illusio his qui in circuitu
nostro sunt.

Vsq̃ quo deus irasceris in finem ascēde
uelut ignis zelus tuus.

P̃s. Vineam de Aegypto transtulisti deuerti
sti ad gentes & plantasti eam.

Dux itineris fuisti ī cōspectu eius plan-
tasti radices eius & impleuit terram.

Vt qd destruxisti maceriam eius ut uin-
demiāt eā omnes q̃ prātergradiūtur eā.
Exterminauit eā aper de silua & fera de
pasta est eam.

P̃s. Quomodo facti sunt ī desolatōe subito
defecerūt & perierūt pp̃ iniquitatem eorū.
Velut somnū surgentium imaginē eorū
ad nihilū rediges.

P̃s. Nūc aut̃ repulisti & cōfūdisti nos & nō
egredieris ī uirtutibus nostris.

Auertisti nos retrorsū post inimicos no-
stros & qui oderunt nos diripiebant.

Dedisti nos tanquā oues escarum & ī gē-
tibus dispersisti nos.

Vendidisti populū tuū sine pretio & nō
fuit multitudo ī cōmutatōibus eorū.

Tota die uerecundia mea contra me ē et
confusio faciei mee corripuit me.

Hæc oīa uenerūt sup nos: quia obliti su-
mus te et inique egimus ī testamēto tuo
Et recessit retro cor nostrū et declinaui-
mus semitas nostras a uia tua.

Ideo humiliasti nos ī loco afflictionis &
cohoperuit nos umbra mortis.

Delectati sunt in animam Iusti & sāgui-
nem innocētis destruxerūt: & pp hoc de-
struet illos deus & dispdet illos domino
deus noster.

Quomodo cantabunt canticum dei in
terra aliena.

P̃s. Reges eos in uirga ferrea & tanq̃ uas fi-
guli cōfrīges eos.

P̃s. Incenderunt igni sanctuarium tuum in
terra polluerūt tabernaculū noīs tui.

P̃s. Ultio sanguinis suorū tuorū qui effusus
est introeat in conspectu tuo & gemitus
compeditorum.

P̃s. Cibabis nos pane lachrymarū & potū da-
bis nobis ī lachrymis & ī mensura.

P̃s. Posuisti iniquitates nostras ī conspectu

tuo sæculū tuū illuminatione uultus tui.
Quoniam omnes dies nostri defecerunt
et in ira tua defecimus.

P̄s. Dixerūt uenite disperdamus eos de gen-
te et nō memoretur nomen israel ultra.

Idē. Domine pone illos ut rotam: et sicut fri-
pulam ante faciem uenti.

Sicut ignis q̄ cōburit siluam et sicut flā-
ma quæ comburit montes.

Ita persequeris illos in tempestate tua et
ī ira tua turbabis eos.

Imple facies eorū ignominia & quærēt no-
men tuū domine.

Erubescāt & conturbent ī sæculū sæculi
cōfūdant & pereant.

Et cognoscāt quia nomē tibi domino tu
solus sup̄ oēm terram.

P̄s. Conuerte nos deus salutaris noster &
auerte irā tuam a nobis.

Nunq̄d ī eternū irascaris nobis aut extē-
des iram tuā a generatōe ī generatōem.

DE DESOLATIONE .Lxx. annorum.

Daniel. Scito animaduerte ab exitu ut iterū hæ-
difices ierusalem.

Pſ. Deus repuliſti nos deſtruxiſti nos iratus es & miſertus es nobis.

DE DESolatōe iſta duratura uſq̃ i finē.

Da. Vſq̃ quo uſq̃ ad conſumatōem & i finē perſeuerabit deſolatio.

Idē. Ciuitatem & ſāctuariū diſſipabit populo cū duce uenturo.

Amos. Poſtq̃ cōſumatae fuerūt .Lxxii. ebdoma de cominuēt & cominabūt eā: & aufere- tur ſacrificiū & erit cōſumata deſtructio ppetuae cōſumptionis.

Idē. Erit deſolatio ppetua poſt occiſionē Chriſti.

Ieremias. Exterrita eſt iquit quæ parrurit Ieruſalē & afflicta eſt aīa eius occidit & ſol cū ad- huc medius dies eſſet: conſuſa eſt & ma- ledicta reliq̃as eoꝝ i gladio dabo.

Iacob. Nō auferetur ſceptrū d' Iuda neque dux de femore eius donec ueniat q̃ mittēdus eſt & ipſe erit expectatio gentiū.

Iſaias. Deſolabitur Iſrael & corruet domo ſācta

Idē. Fiet terra ueſtra deſta & ciuitates ueſtræ ſuccenſæ igni cremabunt.

DE FUTURA FIDE CHRISTIANA:

Isaias. Replebitur terra fide dei & redundabit sicut aqua maris.

Idē. Ecce gentes quas nesciebas uocabis & nationes q̄ te nō cognouerūt ad te ueniēt.

Idē. Concordauerūt gentes & reges eorum.

Idē. Congregabimini & uenite oēs qui salui estis per deum ex gentibus & populis.

Idē. Nesciuerūt me q̄ non interrogauerunt d̄ me & inuenerunt me.

Pro eo q̄ uocaui uos & non respōdistis: hæc dicit dominus. ecce serui mei comedent: & uos esurietis: bibent: & uos sitietis: gaudebunt in exultatione cordis: & uos cōtristabimini præ amaritudine cordis uestri: & interficiet te deus israel: & uocabit seruos suos nomine alio in quo benedicet deus illis qui benedictus est super terram.

Idē. Ego ante te ibo & gloriosus terræ humiliabo portas æreas: conteram & uectes ferreos confringā: & dabo tibi thesauros absconditos & archana sanctorum: ut scias: quia ego dominus qui uoco nomē tuū

deus israel.

In nomine eius gentes sperabunt.

Idē. Quibus nō nūtiatū est de eo uidebūt. & qđ nō audierunt cōtemplati sunt.

Videbūt gentes iustū tuū & cūcti reges inclytum tuum.

Videbunt omēs fines terræ salutare dei nostri.

Et erit in nouissimis diebus pręparatus modus domus domini in uertice montium & eleuabitur super colles & fluent ad eum omnes gentes & conflabunt gladios suos ī uomerēs & lanceas suas in falces nō leuabit gens contra gentem gladium nec exercebuntur ultra ad pręlium.

Congregamini uenite & accedite simul qui saluati estis ex gentibus : nescierunt enī qui leuāt signū sculpturę suę & rogant deum nō salutare.

Conuertimini & salui eritis omnes fines terrę: quia ego deus & nō est alius.

Per me metipsū iuraui & egredietur uerbum de ore meo & mihi curuabuntur omnia gēua & iurabit omnis lingua ī

domino.

Isaias. Dilata locum tempore tui & pelles tabernaculorum tuorum extēde ne parcas lōgos fac funiculos tuos & clauos tuos cōsolida. ad extrema enim ad leuam penetrabis & semen tuū gentes habitabunt. Cremaui fructū labiorū pacē & q̄ prope & q̄ longe.

Congregabo ex omnibus gentibus & linguis & ueniēt & uidebūt gloriam meam & pōnam in eis signum & mittam ex eis sagittas.

Erit in die illa radix Iessæ qui stat in signum populorum ipsū gentes de p̄cabūt Leuauit dominus signū ī natōibus p̄cul & sibilabit ad eū d̄ finibus terræ.

Ego dominus uocaui te ad iustitiam apprehēdi manum dexterā tuam & seruaui te & dedi te in fœdus populis in lucem gentium ut aperiās oculos cæcorū & educes de conclusione uinctum de domo cōfusionis sedentem in tenebris. ego dominus hoc est nomē meum.

Educam cæcos ī uiam quam nesciuerūt

& in semitis quas ignorauerunt ābulare
eos faciam.

Populus gētū qui ambulabat ī tenebris
uidit lucem magnam: habitantibus in
regione umbræ mortis lux orta ē eis.

Attendite ad me populus meus & tribus
mea audite me: quia lex a me exiit & iu
diciū meum in luce populorum requi
escet.

Laudate & gaudete simul deserta Ierusa
lem: quia consolatus est^s dominus popu
lum suum redemit israel apparabit bra
chium suum sanctum in oculis omniū
gentium & uidebunt omnes terā saluta
re dei nostri.

Ne memineris inquit priorum & anti
qua ne intuemini: ecce ego facio noua &
nunc oriētur utique cognoscetis ea &
ponam in deserto uias: & flumina in in
uio: glorificabit me bestia agri dracones
& structiones: quia dedi in deserto uiam
& flumina in loco in aquoso adaquare
genus nouum electum & plebem meā
quam acquisiui.

Isaias. Lex a me exiet & iudicium meum in lucem gentium:

Veniet omnis caro adorare Israel.

Obstupuerunt multi super te gloriosus erit inter uiros aspectus eius & forma eius inter filios hominum. Ille asperget multas gentes super ipsum continebunt Reges os suum: quia quibus non est narratum de eo uiderunt & quod non audierunt contemplati sunt.

Ecce testem populi dedi eum & praeceptorem gentibus: ecce gentes quas nesciebat uocabis & gentes quae te non cognouerunt: currēt propter dominum deum tuum & sanctum israel qui glorificauit te.

Veniet omnis caro adorare deum israel.

Eiice foras populum caecum & habentem oculos & aures surdas: quia gentes congregatae sunt simul & collectae sunt tribus

Salamon. Cum uenerit alienigena ad domum sanctam tuam & uocauerit nomen sanctum tuum: exaudies eum domine deus meus ut discat uniuersa terra nomen sanctum tuum & timeat sicut populus tuus israel.

Idē.iii. Hoc dicit dominus deus: replebitur tota terra gloria domini.

Ieremias. Cōgregabūt oēs gētes in noīe domini in domo sãcta & nō ābulabūt ultra ī prauitate cordiū suorum.

Ieremias. Ad te gentes ueniēt ab extremis finibz terræ & dicēt uere mendaciū possiderunt patres nostri uanitatem quæ nō profuit nō hāreditabūt patres nostri: nisi mēdaciū & iniquitatem.

Iurauit dominus in ueritate & iudicio & benedicēt eū oēs gentes ipsūq; laudabūt. Audite uocem tubæ & dixerūt nō andiemus pp hoc audite gētes.

Constitues me in caput gentium: & populus qui non cognouit me seruiet mihi filii autem mentiti sunt mihi alieni facti sunt.

Iofophonias. Datum est gentibus ut loquantur simul in nomine domini & seruiat ei oīs hō & oēs insulæ gētium.

Idē. Tūc reddā populū electū ut uocēt omēs nomine & seruiāt uno humero.

Idē. Adorabūt eū uiri de loco suo & oēs infu-
læ gētium.

Malachias. Mittet deus Heliam q̄ cōuertet corda pa-
trum ad filios.

Non est mihi ultra uoluntas in uobis di-
cit dominus exercituum : & sacrificium
non accipiam de manibus uestris: nec in
sacrificiis uestris latabor. quoniam ab or-
tu solis usque ad occasum magnum ē no-
men meum in gentibus quæ offerūt no-
mini meo sacrificium mundum: ut in
omni loco sacrificetur & offeratur nomi-
ni meo oblatio mnuda: q̄a nomē meū in
gētibus dicit dominus exercituum.

li. legis. i. Ait dominus Rebecchæ. duæ gentes sūt
.xxv. in utero tuo & duo populi diuidentur a
uentre tuo gens gentem superabit & ma-
ior seruiet minori.

dñs ad Moy. Replebitur gloria mea oīs terra.

Osea. Miserebor inquit ei qui fuit sine mi-
sericordia & dicam populus meus es
tu & ipse dicet deus meus es tu & erit

ī locū ubi dictū ē eis: nūc plebs mea & fili
lii dei uocabimini.

Idē. Auferam nomina balaam de cordibus
eorum & nō recordabūtur ultra nomīs
& percutiam cum eis fœdus in die illa cū
bestia agni & cum uolucris cœli & cū
reptili terræ & arqum & gladium & bel
lum conteram de terra & dormire eos fa
ciam fiducialiter & sponsabo te mihi in
sempiternum: & spōsabo te mihi in iusti
tia & iudicio & misericordia & miseratione
& sponsabo te mihi in fide & sciens
ego dominus.

Micheas. Et erit in nouissimis diebus mons domi
ni preparatus in uertice montium & cō
surgent et fluent ad eum
populi et probabunt gentes multæ et di
cent uenite ascendamus in montē domi
ni et ad dominum deum iacob et doce
bit nos de uis suis et ambulabimus in se
mitis eius.

Et iudicabit populos multos & eripiet gē
tes fortes usq; ī longinquo.

Zacharias. Hæc dicit dominus exercituum usq[ue] quo
uenient populi & habitabunt in ciuitati
bus multis & uadūt habitatores dicētes
unus ad alterū: exeamus ut deprecemur
faciem domini & quæramus deum exer
cituum.

Idē. Vadam & uenient populi multi & gen
tes robustæ ad quærendum dominum
exercituū in Ierusalem.

Ioel. Distillabunt inquit montes dulcedinem
& colles fluent lac & mel & per omnes ri
uos iuda ibunt aquæ & fons de domo do
mini egredietur & irrigabit orbem ter
rarum.

Deutero. Eritis gētes ad caput. incredulus populus
a cauda.

P̃s. Cantate domino omnis terra psalmū di
cite nomini eius annuntiate de die in di
em salutare eius: conuertentur ad te om
nes fines terræ.

P̃s. Cantabunt tibi gētes in domo dei mei
canticum nouum.

P̃s. Omnes gentes plaudite manibus canta
te deo ī uoce laudis.

Pſ. Iubilate deo omnis terra ſeruite domino
in lætitia.

Pſ. Cātate domino oīs terra annūtiare dī die
in diē ſalutare eius.

Pſ. Reges terræ & oēs populi pſicipes & oēs
iudices terræ.

Pſ. Iuuenes: virgines: Senes cum iunioribus
laudent nomen domini.

Pſ. Omnis ſpīritus laudat dominum.

Pſ. Magnificauit dominus facere nobiſcū fa
cti ſumus lætantes.

Pſ. Conuertētur ad dominū uniuerſi fines
terræ & adorabūt eū oēs populi gētium.

Pſ. Cātate domino cāticū nouū: q̄a mirabi
lia fecit dominus.

Pſ. Notū fecit dominus ſalutare ſuū ī cōſpe
ctu gentiū reuelauit iuſtitiam ſuā.

Pſ. In cōuertēdo populos in unū & reges ut
ſeruiant domino.

Pſ. Filius meus es tu ego hodie genui te.

Pſ. Dabo tibi gētes hæreditatem tuā & poſ
ſeſſionē tuam terminos terræ.

Pſ. Coſtitues me ī caput gentiū & populus
q̄ nō cognouit me ſeruiet mihi.

- P̄s. Ante solem permanet nomen eius & ante lunam sedes eius & benedicentur ī eo omnes tribus omnes gētes sūiēt ei.
- P̄s. Et dominabitur a mari usq̄ ad mare & a flumine usq̄ ad terminos terræ.
- P̄s. Annūtiabit domino generatio uētura.
- P̄s. Annūtiabūt cæli iustitiā eius populo qui nouit quæ fecit dominus.
- P̄s. Tunc dicēt īter gentes magnificauit dominus facere nobiscū.
- P̄s. Magnificauit dominus facere nobiscū facti sumus lætātes.
- P̄s. Eripies me d̄ cōtradiētōibus populi constitues me ī caput gentiū.
- P̄s. Deus q̄ das uīdictas mihi & subdis populos sub me: liberator meus de inimicis meis.
- P̄s. Et latentur omnes q̄ sperant in te ī æternū exultabūt & habitabis ī eis.
- P̄s. Et gloriabunt ī te omnes q̄ diligūt nom̄ tuū. quoniā tu benedices iusto.
- P̄s. Exurge domine deus meus in præcepto quod mandasti & sinagoga populorum circundabit te.

- Pſ. Et ſperent in te qui nouerunt nomē tuū
quoniam nō dereliqſti querētes te.
- Pſ. Pſallite domino q̄ habitat in ſyon annū
tiate inter gentes opera eius.
- Pſ. Populus quē nō cognoui ſuiet mihi ī au
ditu auris obediuit mihi.
- Pſ. Reminiſcētur & cōuertent̄ ad dominū
omnes fines terræ.
- Pſ. Et adorabūt ī cōſpectū eius uniuersæ fa
miliæ gentium.
- Pſ. Propterea populi cōfitebunt̄ tibi ī æter
nū & ī ſæculum ſæculi.
- Pſ. Repleti prius panibus ſe elongauerūt:&
famelici ſaturati ſunt.
- Pſ. Donec ſterilis peperit plurimos & q̄ mul
tos habebat filios īfirmata eſt.
- Pſ. Omnes gētes quaſcūque feciſti ueniēt &
adorabunt corā te domine & glorifica
būt nomen tuū ī æternū.
- Pſ. Annuntiauerūt cæli iuſtitiam eius & ui
derūt oēs populi gloriam eius.
- Pſ. Confūdant̄ oēs q̄ adorāt ſculptilia & qui
gloriātur in ſimulacris ſuis.
- Pſ. Cōfiteātur tibi populi deus cōfiteāt̄ tibi

populi oēs: terrā dedit fructū suum.

P̃s. Ideo cōuertet̃ populus meus hic & dies
pleni īuenientur in eis.

P̃s. Viderūt omnes fines terræ salutare dei
nostri.

P̃s. Confiteātur tibi domine oēs reges terræ
q̃a audierūt oīa uerba oris tui.

DE ECCLESIA Christianorum.

Dauid. Astitit regina a dextris tuis in uestitu de
aurato circumdata uarietate. i. populorū
multitudine.

P̃s. Hæc requies mea in sæculum sæculi hic
habitabo. qm̃ elegi eam.

P̃s. Dinumerabo eos & super arenam multi
plicabuntur.

P̃s. Egressus es domine ī salutare populi tui
cum Christo tuo.

P̃s. Apud te laus mea in ecclesia magna uo-
ta mea reddam in cōspectu timentīū te.

P̃s. Confiteor tibi in ecclesia magna ī popu-
lo grandi laudabo te.

P̃s. Annuntiaui iustitiam tuam in ecclesia
magna: ecce labia mea & non prohibe-
bo domine tu scissi.

Et exaltent eū ī ecclesia plebis ī kathedra
seniorū laudēt eum.

DE SACRIFICIIS deo gratis.

P̃s. Nūqd manducabo carnes tauroꝝ & san
guinem hyrcoꝝ potabo.

Immola deo sacrificiū laudis & redde al
tissimo uota tua.

P̃s. Sacrificiū deo spūs contribulatus cor cō
tritū & humiliatū deus nō despicias.

P̃s. Sacrificate sacrificium iustitiæ & sperate
in domino.

Nunqd uidistis q̃ ego comederē carnes
tauroꝝ. & hyrcoꝝ sāguinem biberem.

P̃s. Holocaustum pro peccato nō postulasti
tūc dixi ecce uenio.

P̃s. Aedent pauperes & faciabūt & laudabūt
dominū q̃ requirūt eū uiuant corda eoꝝ
ī sēculū sēculi.

P̃s. Hūc humiliat hūc exaltat: q̃a calix ī ma
nu domini uiui meri plenus musto.

Et inclinauit ex hoc in hoc: ueruntamē
fex eius non est exinanita: bibēt oēs pec
catores terre.

P̃s. Et mandauit nubibus desuper: & ianuas

cæli aperuit.

P̃s. Et pluit illis mannā ad māducādū & panē cæli dedit eis.

P̃s. Panē angelorū māducauit homo: & cibaria misit eis ī abūdantia.

P̃s. Inebriabunt ab ubertate domus tuæ: & torrēte uolūtatis tuæ potabis eos.

P̃s. Quoniā apud te ē fons uitæ & ī lumine tuo uidebimus lumen.

P̃s. Cibauit eos ex adipe frumēti & de petra melle saturauit eos.

Iesus filius. Magis diligit deus pietatē & misericordiā q̃ sacrificiū carniū:

Malachias. A solis ortu usq̃ ad occasū gētes offerant sacrificiū nōi meo & dominus noster.

DE VNIVERSALI RESECTōE MORTUORū.

Iob. Scio q̃ redemptor meus uiuit & ī nouissimo die de terra surrecturus sū & rursum circūdabor pelle mea & ī carne mea uidebo deū saluatorem meū: quē uisurus sū ego & nō alius & oculi mei cōspecturi sūt

Iob. Exurgant inquit & descendāt omnes gētes in ualle ut iudicem omnes in circuitu consumationem & abreuiationem dñs

deus exercituum faciet in medio orbis
terræ.

DE SECVNDO ADVENTV DO
MINI in potestate & maiestate.

Dominus sicut fortis egredietur: sicut uir
preliator suscitabit zelum uoluerit &
clamabit super inimicos suos.

Et uocabitur fortissimo gratia potens. & cetera.

Audiā inquit faciet deus gloriā uocis suæ
& terrorē brachii sui ostendet in commi-
natione furoris sui & in flāma ignis deuo-
rātus in turbine & in lapides grā-
dinis.

Isaias. Tacui: semper filii: patiens fui: sicut paries
nunc loquar: dissipabo & absorbebo super.

Cōsurget sicut in diebus antiquis in gene-
rationibus sæculorū. nūquid tu percussisti su-
perbum & uulnerasti draconem.

Ecce seruus meus suscipiam eum: dile-
ctus meus complacuit sibi in anima mea
dedi spiritū meum super illū iudiciū gen-
tibus proferet.

Tūcego ueniā & intrabo in iudicio ad eos
& ero testis uerax adulteris & aliis piuris

subleuat & sublimes hūiliat iniquitatem
nō ponā in eo.

Idē Separabo ab eis transgressores & incredulos.

P̄s. Deus in maiestate ueniet deus noster &
nō filebit.

P̄s. Annūtiabunt cæli iustitiam eius deus iu
dex est.

P̄s. Ignis ante ipsū præcedet & inflāmabit ī
cuitu omnes inimicos eius.

DE SEcundo aduentu domini ad iudi
cium cum potestate.

P̄s. Tūc loquetur ad eos in ira sua & in furo
re suo conturbabit eos.

P̄s. Cum exarserit in breui ira eius beati oēs
qui confidunt in eo.

P̄s. Parauit in iudicio tronum suum & ipse
iudicabit orbem terræ ī eq̄tate iudicabit
populos in iustitia.

P̄s. Deus manifeste ueniet deus noster & n̄
filebit.

P̄s. Ignis in conspectu eius exardescet & in
circuitu eius tempestas ualida.

P̄s. Aduocauit celū de sursum & frā discernet

populū suum.

Et annūtibunt cæli iustitiam eius. quoniam deus iudex est.

DE CONVERSIONE IVDEORŪ
IN Finem.

Amos. Præpara te in occursum dei tui israel: quia ecce ego firmās tonitruū & creās spūm & annūtiās oībus christū suum.

Jeremias. Ecce dies uenient dicit dominus & suscitabo Dauid germen iustum & regnabit Rex & sapiēs erit & faciet iudiciū & iustitiam sup̄ terram.

Idē. In diebus illis saluabitur iuda & israel hītabit cū eo: & hoc ē nomen quo uocabit eū dominus deus noster.

Idē. Donec plenitudo gētiū ītereat: & sic oīs israel saluus fiat.

Idē. Erit in die illa dicit dominus exercitūū conteram iugum meum de collo tuo & uincula illius abrūpam & dominabunt eis alieni: & seruient domino deo suo & Dauid Regi suo quē suscitabo eis.

Idē. Ecce dies uenient dicit dominus & feriā domui israel & domui iuda fœdus nouū

non sicut pactum quod pepigi cum patribus uestris in die quando apprehēdi manum eorum ut educerē eos de terra ægypti pactū qđ irritum fecerūt & ego dominator sū eorum.

De utro no. Erit gens in caput : incredulus aut populus in caudam.

Oscas. Sedebunt diebus multis filii israel sine rege sine principe: sine sacerdotio: sine altari: sine sacrificio: sine manifestationibus.

Malachias. Ecce ego mittam uobis Helyam prophetam antequam ueniat dies magnus domini & horribilis & conuertet corda parentum ad filios & corda filiorū ad patres eorum.

Ezechiel. Rex inquit unus erit omnibus imperās & non erunt ultra duæ gentes: nec diuidentur amplius in duo regna nec polluentur ultra in diis suis & abominationibus & in cunctis iniquitatibus suis & saluos eos faciam de uniuersis sceleribus suis in quibus peccauerūt & mundabo eos & erunt mihi populus: & ego ero eis de-

us & seruus meus Dauid super eos Rex
& pastor unus oībus erit.

P̃s. Quoniā deus saluā faciet Syon & ædifi-
cabuntur ciuitates Iudæ.

Et habitabunt ibi hæreditatem acquirēt
eam.

P̃s. Aedificans Ierusalem dominus dispersi-
ones israel congregabis.

Quoniam uero quæ a sacris prophetis
dicta sūt nō in fidei nostræ attestatōnem
quæ p̃fecto meritū tolleret sed ī laudem
gloriæq; & iudaicæ p̃fidie improbatōnē
adducta noscūt. ut uberiori testimonio
et hebreorū obstinata p̃fidia improbet
et gentilium ad fidem conuersio fictiliū
Idolorū ac demonū seruitute relicta me-
ritis laudibus extollatur nonnulla Sybil-
larum uatumq; gentiliū dicta in mediū
ducere libet quibus et diuino illas affla-
tas spiritu fateri necesse sit et que ueteris
testamēti patribus diuino p̃phetæ spū p̃-
cinerūt eadē illa e sacraꝝ uirginū p̃ectorē

dominum gentibus prædicenda non præ
cognoscenda decreuerit: ut utriusque le
gis israelitæ. scilicet & gentilis testimonio. lex
christiana uallata & in perditionem he
breis & conuersis ad fidem gentibus in
salutem dicta noscantur. Eamque uari
ticia ex priscorum dempta codicibus
in medium adducemus. singula singu
lis Christi dei nostri actibus conferendo
per quæ gentibus Christi aduentum &
fidei meritum prædictum non præcogni
tum fuisse constabit: & eorum nemo ua
leat excusari. cum nedum israelitis: uerū
& uniuerso orbi ineffabilis illa diuina cle
mentia quæadmodum post christi adue
ntum cunctis se agnoscendum instituit. iux
ta illud in omnem terram exiuit sonus
eorum & in fines orbis terræ uerba eo
rum. Ita & ante eius aduentum hebreis
gentibusque prædicendum fore manda
uerit prout prophetis earum dictis ap
te constare dignoscitur. Decem igitur sy
billas fuisse digno priscorum testimonio con
stat quæ uelut israelitis prophetæ christum uenturum

prædixerunt: ita diuino illæ afflata spū
diuersis orbis ptibus uenturum præcine-
rent: quibus eo deum nosce inter genti-
les datum est q̄ eius maiestati in cordis
munditia ac sanctitate uirginitatis ac ca-
stitatis uoto se nouerant seruituras testā
te domino: illos beatos fore deumque ui-
suros qui deo mundo corde seruire de-
creuerūt. Merito igitur diuino uaticinio
dignæ habitæ sunt: meritoque deū agno-
scere christiq̄ aduentum prædicare. qđ
non Idolis demonibusque seruire: sed sū-
mo maximoque deo mundo se corde no-
uerint. Illis igitur merito datum est chri-
sti aduentum prædicare ut apostolica nū-
tiatione demum uocatus orbis in salutis
gremium christi operibus sybillarum di-
cta testantibus facilius declinaret. earū
igitur testimonio quo uniuersus orbis p̄-
dictum christi aduentum se conuertē-
do fassus est: obstinatam etiam hebreorū
perfidiā improbare n̄ dedignabimur quos
sua clemētia dñs archani cōsiliū conscias
redder̄ n̄ d̄ dignato ē a sūma igit̄ iesiabili

que diuinæ maiestatis essentia sumemus
exordium.

DE VNO DEO tantum.

LACTANTIO TESTE.

Her. Vnus deus qui solus est & ipse maxius
nō creatus & hūc a se solū sūmū deū q̄
cælū fecerit luminibusq̄ distinxerit.

Alia Sy. Cæterum deus solus unus q̄ excellentis-
simus qui fecit solem stellas ac lunā fru-
giferā & aq̄ maris fluctus qui quomodo
solo sit ita & mūdi ædificator & artifex.

Alia Sy. Ipsū qui solus est colite mūdi prīcipē qui
solus est in sæculū & a sæculo.

Seneca. Vnus deus sum & nō est alius.

Alia Sy. Nos inquit aliunde pendemus & ad ali-
quē aspicimus cui qd̄ optimum in nobis
debemus. alius autem nos ædidi: alius ī-
struxit.

DE AETERNa productione.

LACTANTIO teste.

Sy. Vltro natus non creatus nec factus no-
minatur.

Alia Sy. Appellat eum socium consilii.

Termegisto. Appellat deū creatorem dei.

Hermes q̄ Dominus & omnium creator quem de-
& mercuri.um uocare censemus. qm̄ fm̄ deū fecit ī
uisibilē & īfēsibilē & hūc fecit primū solū
& unū. & quoniam bonus ei uisus est &
plenus omniū bonorum sanctificauit &
amauit eū ut propriū filiū.

Idē. Dominus & pater & deus & primus &
unus dei creator.

Idē. Causa aut̄ huius causæ diuini boni uolū-
tas quæ deum produxit: cuius nomē nō
potest humano ore dici. nomen autem
eius quod pater sūmus imposuit nullus
alius præter ipsū scit.

Apollo. Deus est ultro natus a nullo doctus sine
matre genitus immutabilis. cuius nomē
nullū uerbū capere pōt ignē emittēs hoc
ē deus. parua aut̄ ps dei angeli & nos.

Idē. Nō enim pōt ab ullo esse genitus q̄ ipse
uniuersa generauit.

DENATluitate tēporali: Lactatio teste

Sy. her. In ultima uero illa ætate humiliabit̄ deus
humanabitur proles diuina: iungeitur
humanitati diuinitas iacebit ī foeno agnō
& ositio puellari educabitur deus & hō.

Alia Sy. Ipse tuū cognosce deū q̄ dei filius est.

Alia Sy. Florescet ut flos purus .

sy her. Omniū nutritor & creatorem qui dulcē

Isaias. spiritum dedit omnibus & principē deo-
rum omnium fecit: illum dedit fidelibus
uiris honorare.

Eadē. Dicēt sybillā furiosam mendacem: cum
autem facta fuerint omnia. tunc mei me-
moriā facietis: & nemo amplius furiosā
dicet: sed dei magni prophetam.

TESTE NICARONE.

Sy. psia. Ecce bestia cōculcaberis & gignetur do-
minus in orbe terrarum & gremiū uirgi-
nis erit salus gentiū inuisibile uerbum
palpabitur.

EVRIPIDE TESTE.

Sy. Soluetur nexus sinagogæ & uidebūt re-
gem uiuētū & tenebit illū in gremio do-
mina gentium.

NEVIO TESTE.

Sy. Virginis infantia: plixa uirgo capillis
cum ea. Mūda qdē animi dulcis magniq̄ decoris
Pluris honestatis teneris uestita uetusta:
Sede sedēs strata gremio puerūq̄ tenebit

Nutriēs quē Iesū gēs quārdā noīe uocat.
DE ADVENTV IN statu humili.
LACTANTIO TESTE.

Sy. Miserandus ignominiosus informis ut
spem miserādis daret.

Alia Sy. Tu enī ipsa stulta deū tuū nō cognouisti
ludētem mortaliū mēribus.

DE MIRACVLIS lactantio teste.

Sy. Omnia uerbo faciēs omnēq; egritudinē
curas.

Alia Sy. Mortuorū resurrectio erit & claudorū
cursus uelox & surdi audient: & cæci ui-
debūt & muti loquentur.

Alia Sy. Ex panibus simul quīque piscibusq; duo
bus: virorum milia quinq; in loco deser-
to faciabit: & quæ superauerunt fragmē-
ta tollens duodecim squaleos implebit in
spem multorum.

CRISIPPO TESTE.

Sy delphica. Ventos sedabit uerbo sternetq; furentia
maria pedibus pacis & fide calcās fluctus
perambulabit langores hominū soluet
uiuificabit mortuos: arcebit dolores mul-
tis: ex uno fonte pacis satietas erit uiris

absq̃ maris coitu nascetur.

Q̃ VENIET SOLuturus legem.

Sy. Sed cū hæc oīa p̃fecta fuerint in ipsum
tota lex soluetur.

Alia Sy. Iugū nostræ seruitutis intollerabile sup
colla tollet & leges impias soluet uīcula q̃
uiolenta leuabit.

Q̃ DECIDET ī manus fideles & iniq̃s.
LACTANTIO teste.

Sy. In mano iniq̃s īfidelīū postremo ueniet
DE FLAGELLIS. Lactantio teste.

Sy. Dabūt & deo alapas manibus incæstis &
sceleribus oribus expuēt saluas uenena
tas: dabit & tūc ī uerbera s̃pliciter tergū
innocens.

Alia Sy. Colaphos accipiēs tacebit neq̃s eū agno
scat unde uenerit mortuus loquetur &
coronā feret spineā.

Alia Sy. In escā uero fel: in sitim dederūt acetum
hāc hospitalitatis monstrabūt mensam.

Alia Sy. Tu. n. ipsa stulta deū tuū nō cognouisti
ludentē mortaliū mentibus: sed & spinis
coronasti coronæ horridū fel īmiscuisti
DE MORTE. Lactantio teste.

Sy. Et mortis fatum finiet tertiā diē dormiēs
Alia Sy. Cum uenerit ignis erunt tenebræ media
nocte obscura.

Apollo Mortalis erat secūdū carnē sapiēs portē-
milesius. tificis opibus sub caldeis iudicibus armis
cō p̄sso clauis & cruce amax finē cōpleuit
DE R Esurrectione: lactantio teste.

Sy. Tūc a mortuis se denuo oñdens ī lucē ue-
niet prius resrectōis initiū uocatis oñdēs
sybilla hor. Morte propria mortuos suscitabit: & cū
mañtabit uiuet & regnabit & cōsumabū-
tur oīa de eo.

DE CONtritōe idolorū: Lactatio teste.

Sy. her. Opa aut̄ deorū humanis manibus facta
exurentur.

Alia Sy. Cōterēt idola hōies & cūctas eorū diuitias
DE Expugnatōe Ierusalē: Lactatio teste

Sy. Veniet urbē expugnare eqdē a deo Rex
missus.

DE FVT Vro iudicio: lactatio teste.

Sy. Tūc tuba lucificā dimittet ī æther uocē

Sy. Erit mūdus īmūdus pcutiētibus hōibus.

Sy. her. Cū aut̄ hic dies fatalem finē acceperit &
& ī homines iudiciū immortalis dei ueni

et super homines magnū iudiciū.

sy her.

Cælū uoluēs terræ latebras ap̄iā: & tūc le-
uabo mortuos fatū soluens & stimulum
mortis post q̄ ī iudiciū ducā iudicās pioꝝ
atq; impioꝝ uitā uiroꝝ.

Alia Sy.

Tartareū autē chaos tūc oñdet terra inhi-
ans uenientque ad tribunal dei reges om-
nes.

Alia Sy.

Est. n. difficile credēs humanū genus: sed
cū mūdi ac mortaliū uenerit iudiciū qđ
deus ipse faciet iudicās simul impios atq;
pios. tūc demū impios qđ ē in tenebras &
ī ignē mittet. qui autē pietatē tenēt iterū ui-
uēt in terra spūm deo dante honoremq;
simul & uitā eis.

Alia Sy.

Totius terræ mortaliū tūc confusio erit
oīpotēs cū uenerit ī tribunali iudicare ui-
uorum ac mortuorum aīas & mundum
omnem.

DE CIVITATE dei.

LACTANTIO teste.

Sybilla.

Et urbē quā fecit deus ipsā fecit astris so-
le ac luna clariorem.

Radita pfecto sūt ueteris testam̃
ti documēta cōplurīa qbus iudeo
rū obstinata pfidia minime cōtradocere
ualet. extāt pariter q̃plura gentiliū uatū
oracula quibus plane hebreorum duriti
es improbat̃: & christiānorū fides me-
ritis laudibz sublimat̃. Nunc uero fide-
um etiam in conuincibilibus argumen-
tis instare libet: ut omnium testimonio
& nostram firmari fidem & hebreorum
obstinatam perfidiam improbari nemo
dubitet. Ante Christi equidem adueniū
palam fore non dubitamus uniuersum
orbem Idolorum cultui dedicatum prae-
ter iudeorum gentem quae Moyses Pro-
phetarumque moniis ac miraculis de

seruire uidebatur. Post Christi uero mor-
tem eius discipuli qui de Iudeorum gen-
te & numero erant: nullo religionis cul-
tu cum gentilibus conuenire poterant
siue Iudaicā siue Christianam religionē
assererēt. Cum earū quælibet Idolorum
cultum negligeret & pariter improbare
Cum uero a Iudeis nedum susciperen-
tur: uerum etiam palam impugnaren-
tur ac asperrimo mortis genere macta-
rentur ad aliasque nationes Idolis dedi-
tas necessitate compulsi diuertere coge-
rentur fateri necesse est nullam cum eis
religionis conformitatem habere potu-
isse: nec auctoritatibus ullis que argumen-
tis gentes illas in christi fidem adducere
aut prouocare ualuisse. Cum ergo uni-

sus orbis eorum predicationibus ad christi fidem uenisse & ab Idolis recessisse apertissime constet. Maxima profecto argumēta uel signa illos aduxisse fateri necesse est per quæ uniuersum orbē Idolis a sæculo deditum ac seruientem & ab eisdem Responsa & signa suscipientem. Isdē eorum diis neglectis & tritis ad christi fidem & cultum prouocauerint eoque maxima fuisse necesse est. cum Idola illa relinquere ac conterere suadere apostoli: quæ potentissimorum Principum & Regum nominibus nuncupabātur quos deos Orbis factos asseriebant: & christum sequi qui pauperrime natus educatus & uiuens miserrimaque

ac crudelissima morte a suis ut nequā & blaffema peremptus fuerat. Dura profecto suasio ac merito impar ab iis scilicet discedere diis quos Reges Principesque potentissimos fuisse constabat. Quibus dum uixerant parere consueuerant & quorum imagines diu pro diis uenerati fuerāt & a quibus respōsa suscepisse credebant : plurimaeque supra humanam potentiam argumenta cognouerant: & Christo pauperimo ac pene misero iudicato dampnato asperrima & uilissima morte perempto & illis incognito preces effundere & pro deo uenerari quem testabantur Iudei nec sibi nec suis opem ferre potuisse. frustra equidem piscatores pauperes & indocti Christum praedicare conati essent & presertim apud Reges & principes apud quos philosophorum sapientumque numerum fore constabat nisi supra naturam humanasque uires diuinam in eis auctoritatem extare docuissent . rationibus nanque Christi

fides nec probari potest nec debet. Et si naturalibus argumentis ac rationibus procedere decreuissent. uicti profecto a tam clarissimis philosophis secessissent. Miraculis igitur fateri necesse est indoctos illos piscatoresque pauperimos uniuersum orbem ad Christi fidem prouocasse. infirmos scilicet liberando: demones effugando ac mortuos suscitando quod nemo unquam naturali potestate facere uisus est: nec ullum idolorum unquam fecisse constabat. Tali ergo potestate neminem donatum esse fateri necesse est. nisi dei amicus fuerit immensa uirtute ac bonitate præfulgens. Tales uero dei amicos non mendaces sed ueridicos cum deus ueritas sit: fore necesse est. Si ergo ueridici & dei amici Christum predicarunt dei filium deumque & hominem fore fateri necesse est talem fuisse & esse qualem for̃ firmiter asserebant alioquin mendaces fuisse fateri necesse est: & sic dei inimici cum nemo magis deo contrarius esse dicatur quam qui se deum

facit eiusq; detrahit maiestati diuinū sibi
honore assumēs seq; p deo uenerari faciē
do. si ergo christum deū fore prædicādo
mētiti fuissēt: diuinæ detrahēdo maiesta
ti pculdubio nō amici sed īimici diuinæ
fuissēt deitatis oīq; uirtute ac miraculorū
potestate caruissēt. cū ergo nedū carere
uisi sunt imo miraculorū uirtute ac pote
state uniuersū orbē ad christi fidē spre
tis idolis cōuerterūt nedū īfirmos sanan
do & mortuos suscitādo: s; & idolis iclu
sos demones christo dare gloriā coercē
do & idola eorū sedes cōterendo christū
quē apostoli deū ēē prædicarunt uerū deū
ætni p̄ris filiū uerūq; hoīem ex spū scō cō
ceptū ex maria uirgine natū p nobis ul
tro mortuum & sepultum fateri necesse
est. Hoc equidem testatur uniuersi or
bis conuersio q nulla rōe recedere ab idolis
& christo suire adduci potuisset: nisi di
uina miraculorū uirtute coactus illa reli
q̄ssēt & christo deo uero suire decreuiss
et. Hæc uniuersi orbis conuersio iudeos
pfecto ab obstinata eorū malignitate de

trahere debuisset cū signis ac supra natura miraculis cōuersū uniuersū orbē intueāt at si miracula forte negare p̄sūp̄sit q̄ cōuersiōe uniuersi orbis maifesta reddūt p̄fecto illd̄ miraculoꝝ oīum supremū fuisse miraculū fateri cogūt. Qz uniuersus orbis nullis rōibus aut miraculis ductus ī sētētiā christianæ religiōis spōte deuenerit suis sp̄retis idolis ac contritis. Pluris ergo p̄batōnū genetibus īprobatū aut fateri necesse ē christū deū ēē: aut ipsos sola p̄fua ac uolūtaria cæcitate detētos ī iudiciū suæ dāpnatōis christianæq; religiōis gloriā & exēplū diuinito īsuari

FINIS.

Patauī. iiii. kl's maias. M. cccc. lx̄xiii.
Summa colūna dei fidei firmata potētis:
In loquor hebreos perfidiasque suas.
Chrsicolæ veneto grates hoc reddite paulo.
Et patauo qui nunc nobile pressit opus.
Bartholomæus Campanus
Ponticuruanus.

